

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

MANAGING EDITOR—K. S. KARPUS

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)

SAVAITINIS LAIKRASTIS

Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata
Suvienuose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.50

D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

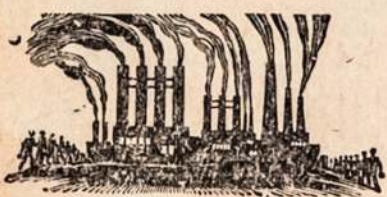
No. 38

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO RUGSĖJO-SEPT. 19, 1941

47

(26-ti Metai :: 26th Year)

DARBAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

Los Angeles, Cal. — Aštuonios orlaivių išdirbystės pakėlė mokestis savo darbininkams po 10c valandai, ir mokės už praeitą laiką nuo Liepos mėnesio.

Elizabeth, N. J. — Kilo streikas Breeze Corp. orlaiviams plotvių dirbtuvėje, sulaukiant 18 milijonų dolerių darbus.

Keliuose uostuose sulaukta laivai su karo reikmenimis, sustreikavus laivų jureiviams.

Jureiviai reikalauja daugiau mokesčių ir bonus, nes laivai gabenanti reikmenis į Angliją išstato darbininkų gyvastis pavojun.

Šešiose valstijose išėjo į streiką apie 44,000 minkštos anglies kasėjų, unijos vadams pareikalavus kad tose kasyklose būtų priimama tik unijistai darbininkai.

Pleno darbai šios savaitės pradžioje numatėjo iki 96 nuos. normalio. Pernai šio laik dirbo su 92 nuos.

S. V. karo oro laivynas per aštuonis mėnesius šymet padvigubėjo, ir pirmą kartą šalies istorijoje karo lėktuvų skaičius viršija 10,000.

Orlaivių pagaminama žymiai daugiau, bet kiti išgabenami Anglijon ir kitur.

Kansas City, Kan. — Streikavo šio miesto elektros stoties darbininkai, ir miestai šis 400,000 gyventojų liko be šviesos ir įjegos. Streikas kilo dėl taisyklės už darbinių priklausymą prie vienos ar kitos unijos.

Pleno gamyba eina visu smarkumu. Per 8 šių metų mėnesius išdirbta 54,731, 182 tonai plieno. Pernai to laikotarpio plieno gamyba buvo 41,316,410 tonų.

1917 metais, kai pasaulinis karas buvo išsiplėtojęs, per visą metą Amerikos išdirbystės padarė 49,787, 196 tonų plieno.

Pleno gamyklos susirpinusios kad negauna pakankamai seno plieno, kurio ištekliai yra žymiai mažesni negu normaliai.

Mažos išdirbystės ir tokios kurios nedirba šalies ginklavimo reikmenų turės užsidaryti ir jų darbininkai liks be darbo, kaip praneša U. S. Prekybos Rūmai.

Tos išdirbystės negauna sau reikalingų žaliavų. Visokios žaliavos laikomos ir duodamos toms kurios gamina karui reikmenis.

Valdžia pasiryžus nustatyti aukščiausią kainą koia galima imti už minkštą angli, kad žmonės nebūtų išnaudojami.

Vokiečiai Apsupa Kijevą ir Krimo Pussalį

UŽĖMĖ SVARBIUS RUSŲ MIESTUS

Vokiečiai praneša užėmę parką prie Leningrado ir privertę bolševikus subėgti į miestą ginti savo linijas. Suomiai praneša šiaurėje užėmę Syvaeri stotį prie Murmansko-Leningrado geležinkelio.

Nazių kariuomenės žygiuojančios į Krimą apsupo visiškai Kijevą ir apgaubia 250,000 Rusų armijos.

Rusai skelbia užkirtę nazių armijos žygiavimą tarp Yartsevo, 30 mylių šiaurvažarėje nuo Smolensko, padarydami Vokiečiams didelių nuostolių.

Rugsėjo 17, Sovietų karo vadovybė praneša kad vėl pradėjo masinį puolimą Vokiečių divizijų, infanterijos, artilerijos ir orlaivių stočių už Vokiečių linijų, ir sumušė nazių įjegas išsodinamas ant Oesel salos, netoli Estijos, kurią dar laiko sovietų kareiviai.

Vokiečiai iš savo pusės praneša apie sutriuškinimą trijų Rusų armijų šiaurinėje ir centralinėje dalyje, apie 150 mylių į pietus nuo Leningrado. Rusams padaryta nuostoliai: žuvo ar sužeista 270,000 vyrų, su 53,000 belaisvių, 320 tankų ir 695 695 kanuolės.

Vokiečių smaricus puolimas Rusų pietiniame fronte suripino net Britus — nazių armijos veržiasi pirmyn žemutinio Dniepro dalyje ir grąšina užėmimu svarbiausių pietų Rusijos industrinių sričių. Naziai žygiuoja linkui Dono upės.

Patys Rusai pripažįsta kad naziai paėmė Černigovą, po dviejų dienų Krementčugą, ir gresia apsupimu raudonųjų armijų toje dalyje, jeigu bolševikai nepabėgs.

Vokiečiai šiuo užsimojimu nori nukirsti Krimo pusiasalį ir jį užvaldyti. Tuo būdu jie įsigalės Juodojoje jūroje.

Vokiečiai paimdami Krementčugą, 175 mylios žemiau Kijevo, tuomi tikisi apsupti patį Kijevą. Taip palenga ir užvaldys Ukrainą.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

S. V. KARO LAIVAI STOJA SARGYBON

Washington. — S. V. karo laivai Atlantike pradėjo veikti lydėdami laivus vėžančius karo reikmenis į Islandiją.

Amerikos karo laivai turi įsakymus suimti ar sunaikinti kiekvieną ašies užpuolimą kokis tik pasirodys.

S. V. karo laivai lydės laivus su reikmenimis iki Islandijos, nuo ten patys Britai savo karo laivais prižiūrės pervežimą reikmenų į Angliją.

Vokiečiai skelbia kad iš 40 laivų, plaukusių į Britaniją, pereitą savaitę, tuo laiku kai Prez. Roosevelt skelbė savo pagrasinimą užpuolikus skandinti, nazių sumbarinai nuskandino 28 prekinis laivus ir tris paro laivus palydovus.

TAKSŲ BILIUS PRIIMTAS

Washington. — Senatas užtvirtino naujų taksų bilių, sumoje \$3,553,400,000, ir tas bilius perduotas pasirašyti Prez. Rooseveltui.

Sulyg šio bilius nekurie dalykai bus aptaksuojami su Spalių 1 diena, kiti apims šių metų ineigas.

SKUBINS BRITAMS PAGALBĄ

Washington, Rugs. 16. — Prez. Roosevelt įsakė pašalinti visus varžymus kurie trukdo davimą ir gabenimą karo reikmenų Britanijai. Ik šiol truko apie 30 dienų iki per visokius raštus ir viršininkus pereidavus nutarimas kokias reikmenis Britanijai siųsti.

Dabar tas laikas sutrumpinta iki 15 dienų.

Paties prezidento vardu reikmenų skyrimą ir davimą tvirtins Edv. R. Stettinius, kurį prezidentas įgaliojo.

VOKIEČIAI pradėjo atkakliai kovoti prieš žmones kurie priešinasi jiems tose šalyse kur jie turi užvaldę. Rugs. 16 d. sušaudyta 15 asmenų ir 12 kitų nuteista mirti už pasikėsinimus ir žudymą nazių viršininkų.

Norvegijoje ir Prancūzijoje naziai areštuoja žmones tukstančiais. Komunistai ir žydai kaltinami kėlimu riaušių prieš nazius — jie nori pagelbėti Rusijai.

SOVIETAI TUŠTINA SAVO KIŠENIUS

Maskvos carai turbūt su didžiausiu pasipiktinimu turi krapštyti savo kišenis ir mokėti Amerikai už karo reikmenis. Turi mokėti tiems kapitalistams šioje šalyje, kuri tvarkai išardyti ir išversti pirmiau leido milijonus dolerių propagandos keliu.

Per 13 savačių karo su Vokietija, bolševikai nupirko Amerikoje karo reikmenų jau už 200 milijonų dolerių. Jų išgalės jau sunyko, dabar kada nėra tikrų galimybių atvežti iš Maskvos daugiau aukso į Ameriką.

Šiomis dienomis Roosevelt administracija kreipiasi į Kongresą prašydama skirti dar \$5,985,000,000 nuomavimo-skolinimo tikslams, gelbėti Anglijai.

Nors Maskva reikalauja, šaukiasi ir laukia kad Ameriko greičiau pultų gelbėti sovietus nuo Vokiečių, paaiški kad ir šiame antrame skolinimo-nuomavimo pinigų plane nieko neskiriama gelbėti Rusijai.

Kiek Amerika galės ir norės gelbėti Rusijai, sako, paaiškės po businės konferencijos Maskvoje, kur dalyvaus U. S. ir Britų atstovai.

ŠVEDIJOJE ištiko sproginimas kuris sunaikino tris karo laivus rytiniame švedų uoste. Žuvo apie 30 vyrų. Sprogimai ištiko ant trijų laivų vienas po kito, ir jie nuskendo. Priežastis nežinoma.

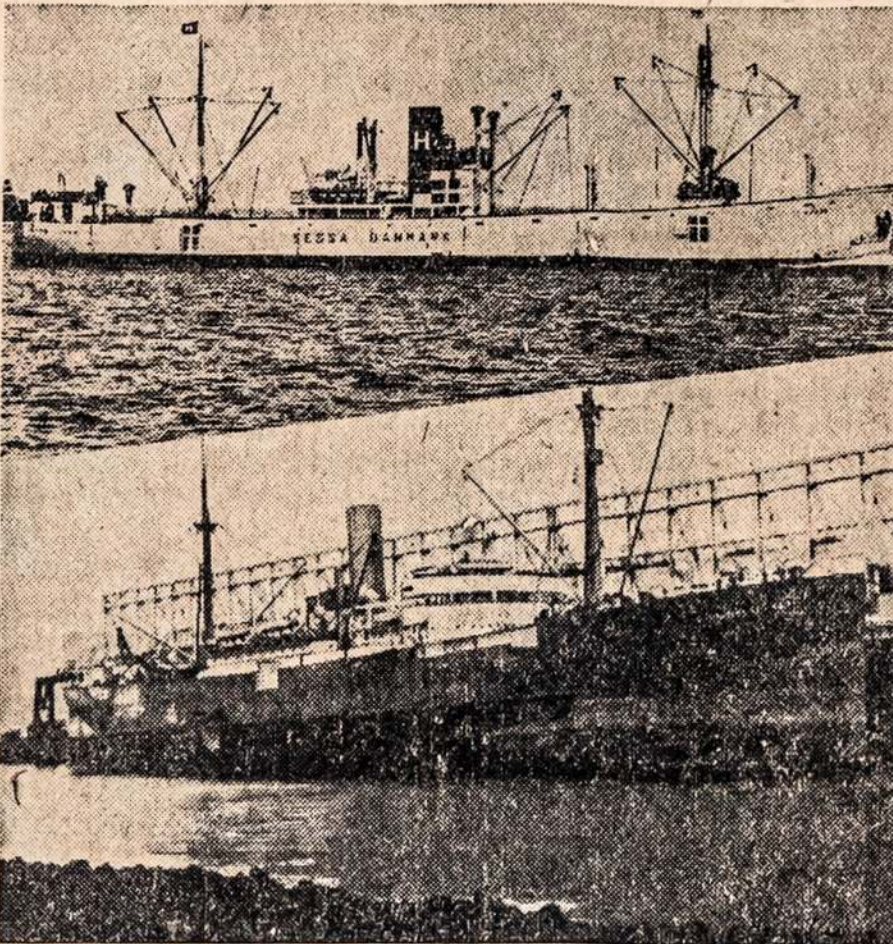
BRITŲ orlaiviai vėl atliko dienišius užpuolimus Vokietijos ir Vokiečių užimtų Prancūzijos dalių, su dideliais nuostoliais Vokiečiams.

BRITAI ir Rusai galutinai įėjo į Irano sostinę Teheraną. Mat, pasitraukė Irano šahas, jo vietą užėmė jo sunas, 21 metų amžiaus. Jeigu bus mieste tvarka tai Britai ir Rusai išeis iš miesto ir apsisbus išlaukėje.

Bijoma kad naziai nepravestų savo kokio perversmo.

POZNANĖJE Vokiečiai nuteisė sušaudymui 18 buvusių Lenkų policijos narių, kurie kaltinami žudyme Vokiečių. Vokiečiai sako, Lenkai išžudė 672 Vokiečius savo valdomose žemėse tuo laiku kai Vokiečių armijos pradėjo žengti į Lenkiją 1939 m. rudenį.

BURGARIJA atsiskėlė gelbėti Vokiečius kare prieš Rusiją. Dabar pranešimai sako kad trumpu laiku Rusai gali paskelbti karą Bulgarijai ir užpulti jos uostas Juodosiose jūrose, kad Vokiečiai negalėtų tais uostais pasinaudoti.

Shown above are two ships which figure in the five sea incidents mentioned in President Roosevelt's "shoot first" address. Pictured at top is the American-operated S. S. Sessa, former Danish freighter, torpedoed and sunk off Iceland. Below: American freighter, Steel Seafarer, shown at Baltimore dock, which was sunk by an Axis bomber in the Red sea.

Viršuje parodoma du Amerikos laivai kurie Prez. Roosevelt kalboje paminėti penkiuose jūrų incidentuose, del kurių Prezidentas įsakė Amerikos karo laivynui "šauti pirmiau" — pamčius užpuolikių laivus. Viršuje yra Amerikų operuojamas laivas Sessa, buvęs Danų, paskandintas prie Islandijos. Apačioje, laivas Steel Seafarer, paskandintas Raudonojoje jūroje.

SOVIETAI VIS NORĖJO PAVERGTI SUOMIJĄ IR TAIKĄ PASIRAŠĖ

Šiuo tarpu kai Suomija atsiėmė iš Rusų savo turėtą žemes, Amerikos valdžia pradeda kalbinti Suomiją daryti taiką su Rusija, kad tuo būdu atitrauktų Suomius nuo gelbėjimo Vokiečiams.

Suomijos ministras Tanner pasiryžęs skristi į Berlyną pasitarimui su Hitleriu. Gal but kad Hitleris sutiks leisti Suomijai baigti karą, ir Suomija pasiliks neutrališka.

Tuo tarpu Suomiai išleido "Baltą knygą", kurioje sudėta visi įrodymai kaip žiauriai Maskvos budeliai apsiėjo su Suomija bėgyje neva taikos laiko, po to kai Kovo 12, 1940 m., baigta karas tarp Rusijos ir Suomijos. Maskva laikė Suomiją nereikšminga maža šalimi ir varė savo pašėlusią propagandą prijungti Suomiją prie Rusijos, kaip padarė su kitomis Pabaltijo šalimis. Per visus tuos taikos mėnesius Maskva dėdė didžiausias pastangas sunaikinti Suomijos nepriklausomybę, vietoje rodyti draugiškumą. Suomija turėjo išeiti į karą prieš raudonąjį pavojų ir gavus progą puolė Rusiją su Vokiečių pagalba.

Nors Suomiai norėtų taikos, bet jų širdyse dega tokią neapikantą raudoniems teroristams kad jie sako, taikos klausimas yra sunku taip greitai išspręsti.

BERLINE dar tebegyvena: Pulk. K. Skirpa, Inž. E. Galvanuskas, Adv. R. Skipitis, Dr. P. Karvelis ir kiti žymesni asmenys.

Iš KAUNO radio stoties specialių pranešimų iš Lietuvos gyvenimo duoda labai daug. Bet gaus daug transliuojama Lietuvių muzikos ir dainų. Radiofono orkestras, diriguojamas Lechavičius, groja kasdien. Eltos informacijos daugiausia pakartoja Vokiečių telegramų agentūros žinias. Be to kelis kartus per dieną Kauno radijas prijungiamas prie Vokietijos radio.

IŠ LIETUVOS

BUVO rašyta kad generalinės tarybos, sudarytos Vokietijos komisaro Lietuvoje, tarėjais paskirti Inž. K. Brunius ir Puodžius. Apie šiuos asmenis tiek yra žinoma:

Klemensas Brunius yra gimęs 1906 m. Seduvos v., Panevėžio ap. Jis yra baigęs Vyt. Didžiojo Universitetą Kaune diplomuoto statybos inžinieriaus laipsniu. Jis Lietuvoje buvo žinomas kaip aktingas Prof. A. Voldemaro šalininkas.

Stasys Puodžius yra gimęs 1896 m. Zarasų ap., Dusetų v. Prieš bolševikų okupaciją jis buvo Zarasų burmistras.

Iš KAUNO gauta tikrų žinių kad paskelbus Prez. Roosevelt ir Churchill'o sutartus aštuonis punktus apie karo tikslus, Kaune studentai surengė šiai deklaracijai simpatijos demonstraciją. Studentai bandė nuvykti prie Karo Muzejaus, kur yra Nežinomo Kareivio, žuvusio už Lietuvos laisvę, kapas. Tačiau studentai buvo suklaidyti.

DR. A. GARMUS eina Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininko pareigas. L. R. Kryžius skelbia šiurpulingą žinią, kad bolševikų okupacijos laikais iš Lietuvos esą išvežta viso apie 200,000 Lietuvių.

PAGALIAU paaiškėjo kad vyriausias Maskvos čekos (sovietų šnipų organizacijos) atstovas bolševikų okupuotoj Lietuvoje buvo Pozdniakov, kuris oficialiai ėjo Sovietų komisarų tarnybos atstovo pareigas sovietų Lietuvoje. Prieš bolševikų okupaciją šis čekistas buvo Sovietų pasiuntinys Lietuvoje ir jis turėjo susisiešimus su sau reikalingas asmenimis.

VOKIEČIAI uždraudė Lietuvos žmonėms klausyti svetimų valstybių radio programų ir neduoda leidimų žmonėms laikyti ginklus.

Iš KAUNO patirta kad administracijos organas, kuris sudarytas prie Vokietijos generalinio komisaro Lietuvoje, pavadintas generaline taryba, o jos nariai — tarėjais.

Pasirodo kad Dr. Pr. Meškauskas-Germantas paskirtas patarėju švietimo reikalams. Jo padėjėju paskirtas Vytautas Jakševičius-Alantas, savo laiku buvęs Lietuvos Aido vyr. redaktorius (jis 1937 m. lankėsi Amerikoje). V. Jakševičius yra studijavęs literatūrą Prancūzijoje. Jis yra parašęs nemaža apysakų, o jo scenos veikalą "Užtvanka" yra pastatęs valstybinis teatras. Literatūroje ir žurnalistikoje jis pasirašinėjo Alanto vardu. Kurį laiką jis dirbo Lietuvos Telegramų Agentūros Eltos redakcijoje. Trumpai prieš bolševikų okupaciją Lietuvos, V. Jakševičius išleido veikalą "Žygiuojanti Tauta", kuriame autorius pasisako ideologiniais Lietuvių tautos klausimais. Jis išbėgo į Berlyną laike bolševikų okupacijos.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Stoka Lavintų Darbininkų

Pittsburgho dirbtuvėse pradeda rodytis stoka išlavintų darbininkų prie šalies ginklavimo darbų.

Tam tikslui, su federalės valdžios pagalba, įvesta jaunų vaikų apmokymas įvairiems darbams prie mašinų.

Pamokos duodamos amatų mokyklose, kuriose dienomis mokosi paprasti mokyklinio amžiaus vaikai. Kuomet baigiasi dienos pamokos, prasideda naktinės, dviem pamainom — nuo 3:15 po pietų iki 11:15 v. naktį, ir tada antra grupė ateina ir mokosi iki 7:15 v. ryto.

Didžiosios industrinės kompanijos Pittsburgho srityje tikrina kad sekantių metų bėgyje joms reikalinga bus dar 20 tūkstančių pralavintų darbininkų.

25,000 Angliakasių Sustreikavo

Vakarinėje Pensylvanijoje sustreikavo apie 25,000 angliakasių, kasyklose kuriose nėra unijos ir kurias operuoja didesės plieno kompanijos. Darbininkai reikalauja įvedimo unijos sutarties.

Streikas labiausia paliečia United States plieno korporaciją, kuriai dirba 25,000 darbininkų ir kuri per metus išskasa 29 milijonus tonų anglies.

Sustreikavo ir kitose aplinkinėse valstijose kur randasi minkštos anglies kasyklos — sakoma streikuoją viso apie 50,000 angliakasių.

INDIANA, Pa. — Rugs. 10, Arthur Richards, 26 m. amž., vedęs vyras ir dviejų vaikų tėvas, persovė Josephine Ruggere, iš Palmerton, kurią jis buvo įsimylėjęs, o ji žinodama kad jis yra vedęs, atsisakė su juo susidėti.

Ji švuri liko sužeista, bet po to jis pats nusišovė.

AKRON, OHIO

Visokios Žinutės

Pereitame. Dirvos nr. įvyko zeceriška klaida Akrono žiniose. Buvo pasakyta kad pas Slivinskus atsilankė iš Cambridge, Mass., jos sesers duklė, Liudė Jonušienė, o turi būti Liudė Jonušauskienė. Šiuomi atsiprašome.

Akronietė F. Jonušienė lankėsi Chicagoje pas savo pusseseres ir draugas, ten ji praleido atostogas. Namon grįžo patenkinta.

K. Jurevičius turėjo atostogas, jįsai viesėjo pas fermerius Kidikus palei Randolph, Ohio. Ten taipgi lankėsi A. Rudis su žmona.

Serga p. Kučinskienė, ji nu-puolus nuo laiptų labai susižeidė. Ji tapo nuvežta miesto ligoninėn ir ten gydosi.

Nuo senai miesto ligoninėje randasi Lietuvis, kuris save vadina Šmitu, jis ten gydosi. Abiem linkim greito pasveikimo.

Pas M. Poškų lankėsi Jonas Tiškus su žmona, sunum ir marčia, iš Springfield, Ill. At-lankė savo kaimyną iš Lietuvos K. Kuprį. Trumpai paviešėję išvažiavo į Clevelandą, ten pasimatyti su savo draugais.

Iš Moundsville, W. Va., pas K. Kuprius lankėsi jų draugas Vladas Stutyla su žmona. Apžiūrėjo Akrono įdomybes, at-lankė kapinėse savo mirusio draugo Liudviko Svītės kapą, kur naujai pastatytas atmintinis akmuo.

Kalnas.

Angliakasiai Prieš Padidintą Unijai Mokestį

HAZLETON, Pa. — Šioje dalyje sustreikavo 4000 angliakasių protestuodami prieš United Mine Workers unijos viršininkų nutarimą rinkti iš kiekvieno darbininko po 50c mokesties daugiau į uniją. Tada ekstra mokestis, unijos viršininkai sako, sudarytų atsargos fondą iš keturių milijonų dolerių apsaugoti narius nuo pokarinės depresijos ir kasyklų savininkų kėsiniųmsi kovoti prieš angliakasių uniją.

Streikas prasidėjo su 900 angliakasių ir paplito iki 4000. Nekurie tikrina kad streikas gali praplėsti tarp 100,000 šios srities angliakasių.

DETROIT, MICH.

ONA KASKAS KONCERTUOS LIETUVIAMS

Žymi mūsų dainininkė, Metropolitan operos artistė, Ona Kaskas, duos koncertą Detroito, Lietuvos karo nukentėjusių šelpimo naudai. Koncertą rengia A. L. K. Federacijos Detroito skyrius.

Koncertas atsisbus Lapkričio 9 d., Detroit Institute of Arts Auditorium, ant Woodward ir Kirby gatvių.

Tikėtus šiam koncertui galima jau gauti pas komiteto narius, po 75c., \$1, ir \$1.50.

Kreipkitės: Ona Aksomaitis, 3232 Lafayette Blv., East, ir Helen Stepanauskas. Jos yra narės Moterų Sąjungos 54 sk. ir Federacijos narės.

KALBĖJO PER RADIO. Ona Aksomaitienė vėl kalbėjo per radio stotis. Šį kartą per naują radio stotį Detroito, WJLB, Radiomobile, iš Detroit News, pakalbėdama apie Lietuvius ir savo Lietuvišką kilmę.

Pora dienų vėliau kalbėjo iš radio stoties WWJ, Detroit News. Ji davė interview garšiam beisbolo announseriui Ty Tyson. Už kalbėjimą Ona gavo keletą dovanų, tarp jų Ty Tyson pats asmeniškai įteikė Aksomaitienei savo autografuotą fotografiją.

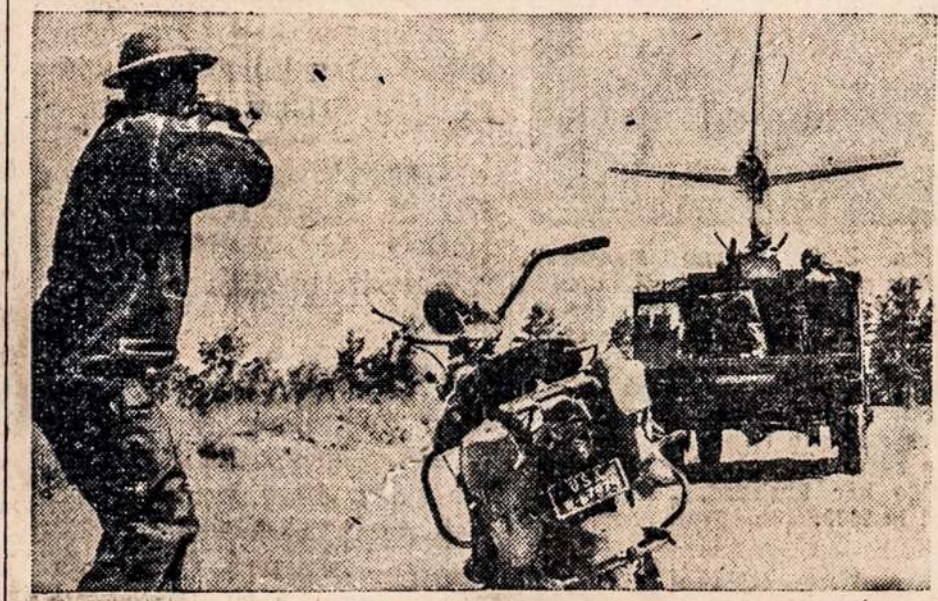
Jau 26 metai kaip Ona žilinskaitė-Aksomaitienė Detroito tarp Lietuvių veikia. Ji yra Chicagoje, bet gimus Plymouth, Pa.

O. Aksomaitienė pirmutinę Lietuvio moteris kuri surengė Lietuvių moterų rankdarbių skyrių Michigan Valstijos Paradoje (State Fair). Jai už tokį pasidarbavimą parodos vadovybė garbės ženklus.

Detroito Ziedas.

•PAPRASTA siuvama adata padaryti reikalauja 22 operacijų ir pereina per 70 darbininkų rankas.

•AMERIKOS miestuose iš-eina po vieną ugniagesį ant kožų 800 gyventojų.

The motorcycle scout shown in this photo demonstrates how he would act if an "enemy" plane attacked the truckload of supplies he was escorting during third maneuvers at Camp Polk, La. The soldier quickly dismounted and set his automatic rifle into play against the plane.

Motorciklinis skautas demonstruoja kaip jis elgtųsi jei "priešo" lėktuvas užpuolų jo lydiną reikmenų trokš, bėgę trečių manevrų Camp Polk, La. Kareivis staiga nušoko nuo motorciklio ir nustatė savo automatišką šautuvą prieš lėktuvą.

Prez. A. Smetona Lankys Kolonijas

Lietuvai Vaduoti Sąjunga Kviečia Visus į Didelį Darbą

Lietuvai Vaduoti Sąjunga susikūrė pačioj vasaros pradžioje, užsibrėždama tikslą imtis darbo Lietuvos vadavimui. Tikslas platus ir svarbus, bet vienu užsiimomiu neįvykdomas. Reikia susiorganizuoti, reikia susiorganizuoti, reikia išvystyti didelį darbmetį, ir sudaryti darbininkų talką. Tam reikalinga organizacija visose Lietuvių kolonijose, o tai ne vienos dienos darbas. Jei su panašiais tikslais susikūrę mažesnės ir didesnės organizacijos per metus laiko negalėjo atsiekti nei trečią dalį užsibrėžto tikslo, tai mūsų Sąjunga negalėjo padaryti stebuklus poros mėnesių bėgyje, dar gi vasaros karščiuose.

Dabar vasara baigiasi, ir vasaros iškrikdyti tautiečiai renkasi arčiau namų. Dar savaitė-kita, bus galima pradėti darbais, ne žodžiais. O kad naudą pasiekti, mes visus tautiečius kvietėme glaustis vienybėn, ir kviečiame dabar. Mes niekam nežadėjome visus susivienyti, ir dabar nežadame. Ypatinai nežadame suvienyti tuos kurie vienybės nemori. Mes tik kviečiame, ir pirmiausia kvietėme vienybės visus kuriems vienybė miela.

Orui atvėstant, Lietuvai Vaduoti Sąjunga bendrai su Lithuanian National Relief Fundu rengia Lietuvos Prezidentui Smetonai prakalbų maršrutą.

J. E. pasiėmė vykdyti mūsų valstybės p. Prezidento Roosevelt'o jam duotą paraginimą kad jis eitų į savo tautiečių minias ir tarp jų įjieskotų pagėbos Lietuvos vadavimui ir šelpimui. Dabar J. E. tuom raginimu remdamasis, rengiasi kelionei pas savo tautiečius; jis lankys: Grand Rapids, Detroit, Cleveland, Pittsburgh, Scranton, Amsterdam, Waterbury, Hartford, Worcester, Fitchburg, Boston, Brooklyn, Newark, Philadelphia, Baltimore, ir kitas Lietuvių žymesnes kolonijas. Jo lankymosi vienos kiekvienai kolonijai bus nustatytos vėliau, iš LVS ir LNRF centrų, kada maršrutas bus galutinai sutvarkytas.

Dabar mes šaukiame į visų kolonijų veikėjus ir geros valios tautiečius, kurių antrašlį neturime ir negalime lais-kais juos pasiekti. Šaukiame ir visus kviečiame rengtis pri-imti garbingą svečią, J. E. Prezidentą Smetoną, kuris pas jus lankysis su savo tautos, su Lietuvos vadavimo ir gelbėjimo reikalu. To reikalo svarbą čia ne išskinsime dabar, nes jis vis-cims turi būti jau aiškus ir suprantamas.

Garbingo svečio priėmimą reingti geriausia pritinka LVS. skyriams, kur tokie skyriai jau yra susidare, o kur ikišiol jų dar nėra, veikėjus šiuomi la-

In top photo Avila Camacho, president of Mexico, delivers his first annual message to congress. He stressed the attitude of the Mexican government as favoring democracy, and pointed out the Mexican intention of co-operating in the defense of America. In lower photo labor union adherents to the O.T.M. stage demonstration as evidence of their support of the president's announced principles.

Virsuje, Meksikos prezidentas Avila Camacho, kalba į kongresą. Jis patikrino kad Meksikos vyriausybė stovi demokrati-jų pusėje ir įrodinėjo Meksikos pasiryžimą kooperuoti Ameri-kos gynyne. Apačioje, darbo unija O.T.M. šalininkų demon-struoja parodomui pritarimo prezidento principams.

bai prašome tokius skyrius tuojau įsteigti. Prašome tai padaryti tuojau, dabar. Skyrių steigimui visas reikalingas informacijas gausite LVS. Centre, rašydami jo antrašlį: 2201 West Cermak Road, Chicago, Ill. Čia gausite visas žinias ir informacijas ir p. Prezidento maršruto reikale.

Kviečiame ir prašome tautiečius subrusti ir imtis darbo. Mūsų šventam darbui laikas jau atėjo.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro Valdyba

KAIP SUTVARKYTA LIETUVOS VIDU. JINĖ VALDŽIA

Iš KAUNO patirta kad Vokietijos komisaras Lietuvai nusistatęs sudaryti administraci-jos komitetą iš devynių žmonių. Kokios šiam komitetui numatyta pareigos tikslų žinių dar neturima. Tačiau iš to fakto kad visa Lietuvos valdy-mo vadovybė yra Vokietijos komisarij rankose, galima spręsti kad minėtas komitetas te-turės pagalbines pareigas.

Gen. P. Kubiliūnas, Prof. V. Jurgutis ir Inž. K. Germanas užima trijų atsikrų administraci-jos sričių vadų pareigas, kaip "tarėjai". Paskirti dar ki-tri trys nauji tarėjai: Dr. Pr. Meškauskas-Germantas, Inž. K. Brunius ir kažkoks Puodžius, berods Kristupas.

Kadangi Vokietijos komisa-rai dar buvo nesuradę kitų trijų tarėjų tai pareigas eiti pa-vesta buvusius laikinos vyriausybės narius, Prof. Ba-liui Vitkui, M. Mackevičiui ir finansų ministeriui J. Matulio-niui. Jie tose pareigose bus iki į jų vietas bus surasti kiti ku-rie naziams patiks.

Apie Dr. Praną Meškauską galima pažymėti kad jis iki bol-ševikų okupacijos buvo Lietu-vos saugumo policijos spaudos skyriaus vedėjas ir turėjo po-licijos inspektoriaus laipsnį.

Jis slapvarde "Germanas" yra išleides brošiūrą apie bol-ševizmą. Jis yra baigęs Leip-zigo universitetą filosofijos daktaro laipsniu. Bolševikams užėmus Lietuvą P. Meškauskas pasitraukė Vokietijon.

•PIENO šymet Kovo mėne-į tendrai imant parduota po 7,043,262 kvortas kasdien, arba 4,27 nuoš. daugiau negu 1940 metų Kovo mėnesį.

TRUMPOS ŽINUTĖS

(Iš Musų Laikraščių)

•CHICAGO, Ill. — Nauju Tė-vų Marijonų provincionalu paskirtas Kun. Dr. Rėklaitis, kuris laigs tik ką mirusio Ku-nigo Navicko kadenciją — iki 1945 metų. Kun. Dr. Rėklai-tis yra daug senesnis už buvu-sį Kun. Navicką, Rėklaitis gi-mė 1887 m., Sintautuose, Sa-kių apsk.

—Ona Kaskas, garsi Ameri-kos Lietuvių dainininkė iš Me-tropolitan Operos New Yorke, ineina į sąrašą parinktų daini-ninkų kurie dainuos Chicagos cperoje.

•MONTEVIDEO, Urugvajus. —Buves Lietuvos konsulato Urugvajuje sekretorius, stud. Feliksas Stungevičius, išvyko į Šiaurinę Ameriką, kur tęs tei-sinį mokslą viename Chicagos universitete.

•CHICAGO, Ill. — Dr. A. J. Valibus, iš Edwardsville, Pa. apsigyvena Chicagoje. Jis bu-vo plačiai žinomas Lietuvių veikime Pensylvanijoje.

•SHEBOYGAN, Wis. — Šios valstijos nepilnamečių vaikų pataisos namuose vienas iš prižiūrėtojų ir mokytojų yra Lie-tuvis, Antanas Gataveckas. Jis vedęs su Prancuze.

•WORCESTER, Mass. — Šio-mis dienomis Worcesteryje atidarė savo ofisą ir pradėjo gydymo praktiką jaunas Lie-tuvius daktaras, Dr. Kazys Jo-nas Peliokas (Charles John Pellock). Jis yra gimęs Rum-ford, Maine, 1909 metais.

•AMSTERDAM, N. Y. — Ku-ris laikas sirguliuavęs vietnės Sv. Kazimiero parapijos klebonas sunkiau susirgo ir tapo paguldytas ligoninėje. Jis yra žinomas didelis Lietuvis patriotas.

•BROOKLYN, N. Y. — Lap-kričio 16 d. šaukiamas pir-mutinis tautinio laikraščio Vie-rybės kongresas, ir kurį suva-žiuos Vienybės korespondentai ir bendradarbiai iš tolimiausių kolonijų.

•NEW YORK, N. Y. — Čia buvo sušaukta Lietuvių, Lat-vių ir Estų veikėjų susirinki-mas, kuriame buvo tartasi ben-dro Pabaltijo tautų šelpimo komiteto įkurimo reikalu.

Dirvą galima išsirašyti už vieną dolarį — pusei metų.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

CIUMKIENĖ Rozalija, po tē-vaus Mušinskaitė, 100 metų amžiaus, mirė Rugsėjo 10, Cleveland, Ohio.

SIDLAUSKAS Justinas, mirė Rugs. 2, Port Blanchard, Pa.

LAUKEVICIENĖ Rožė, mirė Rugsėjo 10, Pringle, Pa.

IVANAUSKIENĖ Marė, mirė Rugs. 2, Mayport, Pa.

GRIGALIUNAITE Ona, mirė Rugs. 6, Columbus, Ohio.

ANDRIULIS Antanas, mirė 17 Rugsėjo, Plains, Pa.

DAUKSIENĖ Magdė, mirė 14 Rugsėjo, Seltzer City, Pa.

VEISCIONIENĖ Paulina, mirė Rugs. 19, Seatonville, Ill. — Amerikoje išgyveno 48 m.

MARCIUKAS Petras, 61 me-tų, mirė Rugs. 23, Brook-lyn, N. Y.

ŠAKALIAUSKAS Kazys, 39 m. mirė Rugs. 22, Brooklyn, N. Y.

BUDREVICIENĖ Monika, 73 metų, mirė Rugs. 24, New-ark, N. J.

BALČIAUSKIENĖ Marė (Er-caitė), pusamžė, mirė Rugs. 24, Chicagoje. — Tauragės apsk., žvingių par., Gorainių kaimo.

MATUZAS Antanas, 33 metų, mirė Rugs. 24, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

ŠIMKUS Juozas, 55 m., mirė Rugs. 24, Chicagoje. — Tau-ragės apsk., žvingių parap., Spraudaičių k.

KLEBIUTĖ Amelija, 20 metų, mirė Rugs. 28, Chicagoje, Gimus Johnson City, Ill.

GRIGONIS Zigmantas, 40 m., mirė Rugs. 29, Chicagoje. — Pakuonio par., Amerikoje iš-gyveno 35 metus.

BALNIENĖ Marė (Kurgonai-tė), 40 metų, mirė Rugs. 31, Chicagoje. — Zaslų p., Stu-binčių k. Amerikoje iš-gyveno 28 metus.

MARCINKEVIČIUS Jonas, 56 m., mirė Rugs. 31, Chicagoje. — Vilniaus r., Zaslų p. Amerikoje išgyveno 40 m.

GAIGALAS Jonas 29 m., mirė Rugs. 30, Chicagoje. — Gi-mės Kitzmiller, Md.

RUZGIENĖ Viktorija, 60 m., mirė Rugs. 31, Chicagoje. — Tauragės ap., Kaltinų p., Amerikoje išgyveno 40 m.

BUSANAVIČIUS G. M., mirė Rugs. 21, Philadelphia, Pa.

BLAZIS Juozas, pusamžis, mi-rė Rugs. 30, Chicagoje. — Šiaulėnų par. Amerikoje iš-gyveno 40 metų.

MIKALIUKSTIS Jurgis, 55 m. mirė Rugsėjo 29, Brooklyn, N. Y.

MOTIEJUNAS Jonas, mirė 31 Rugs., Brooklyn, N. Y.

LIUTKAUSKAS Pranas, mirė Rugs. 26, Georgetown, Pa.

EGELEVICIUS V., mirė Rug-pjučio 31, Georgetown, Pa.

BARNAUSKAS Jurgis, mirė Rugsėjo m., Port Carbon, Pa.

PETRUKEVICIENĖ Marė, mi-rė Rugs. 26, Cumbola, Pa.

STUMBRIS Povilas, 29 metų, mirė Rugs. 4, Chicago, Ill. — Panevėžio ap., Subačiaus p., Vareikių k.

VAIKASAS Pranas, 58 metų, mirė Rugs. 3, Chicagoje. — Šiaulių ap., Papilės p., Aviz-lių k. Amerikoje išgyveno 40 metų.

JAVARAUSKAS Mikas, 23 m. mirė Rugsėjo 4, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

FAUSTAS Teofilus, mirė Rug-sėjo 6, Lee Park, Ill.

JATCINSKAS Antanas, mirė Rugsėjo m., Plains, Pa.

OBRAITYTĖ Katarina (Sesuo Dolorosa), 50 metų, mirė Rugsėjo 5, Chicagoje. Gimus Cleveland, Ohio.

BIELIAUSKAS Martynas, 54 metų, mirė Rugsėjo 2, Glen Lyon, Pa.

STANKUS Liudvikas, mirė 26 Rugsėjo, Philadelphia, Pa.

GEDVILIENĖ Teofilė, mirė 15 Rugsėjo, Plains, Pa.

PLAUSKA Vincas, mirė Rug-pjučio 22, Scranton, Pa.

GUŽAUSKAS Jonas (jauna-metis), mirė Rugs. 1, Young-stown, Ohio.

STELMOKIENĖ Katrė, mirė Rugsėjo 3, Pittsburgh, Pa.

BULOTA Jonas, 59 metų, mi-rė Rugs. 9, Brooklyn, N. Y.

Skaityk ir Garsinkis LIETUVIŲ NAUJIEŖOSE

Mėnesinis žurnalas 24 pusl. Kaina metams 50c.

Lietuvių Naujienos 332 N. 6th Street Philadelphia, Pa. (36)

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų pa-tirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale vi-sokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pir-miau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentūra

6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

JUMS ATEINA 65 METAI AMŽIAUS

JEIGU jūs esat penkiasdešimt penki ar mažiau, mes turim planą dadeiti prie jusų Social Security pašalpos, taip kad galėtumet smagiai gyventi suėjus 65 metams. Mes taip pat turim iplną liniją apdraudos nuo užgimimo iki 60 metų amžiaus. Visos jos garantuotos valstijos įstatymais. Informacijų kreipkitės: 730 Guardian Bldg, Cleveland, O. Telef. CHerry 7494. Išrašykite ir prisiųskite šį kuponą:

Name..... Age.....
Address.....
Occupation..... (13-2)

Nikodemus A. Wilkels

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave. HENDERSON 9292

The Wilkels Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

Visoki Lietuviški Rekordai gaunami čia

6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343

N. A. WILKELIS JURGIS ARBUČKAS
Savininkas Vedėjas

Gerb. SPRAGILA

DRAGAS STEPAS RI IŠGELBET SOVIJĄ

Aną pavakare, eidam Dirvos redakciją, ant S-rijos susitinku draugą, kurį pažįčiau iš mokyklos. — Na, Stepai, kur šiuo metu? — sakau aš.

— Drauge, ir tu bū-limkas įeigu paski-tum mūsų darbininki-laisraščius, — sako jis.

— Kas gi tokio sma-galų būti parašyta, Vokietiai pliekia raudo-mėdus. Gal iš to džia-si? — sakau aš.

— Tas neteisybė, dra-gai, mūsų darbininki-laisraščius, — sako jis.

— Anot tu "darbin-ki" laisraščius, šiaipie-ri Vokietija būtų rauda-bolševikų, ir Vokiet-rijų armijų būtų nelik-tytų kareivio. Tuo g-rym kad Vokietija ir užimė Rusų žemių, — sako jis.

— Atot tu "darbin-ki" laisraščius, šiaipie-ri Vokietija būtų rauda-bolševikų, ir Vokiet-rijų armijų būtų nelik-tytų kareivio. Tuo g-rym kad Vokietija ir užimė Rusų žemių, — sako jis.

— Atot tu "darbin-ki" laisraščius, šiaipie-ri Vokietija būtų rauda-bolševikų, ir Vokiet-rijų armijų būtų nelik-tytų kareivio. Tuo g-rym kad Vokietija ir užimė Rusų žemių, — sako jis.

— Atot tu "darbin-ki" laisraščius, šiaipie-ri Vokietija būtų rauda-bolševikų, ir Vokiet-rijų armijų būtų nelik-tytų kareivio. Tuo g-rym kad Vokietija ir užimė Rusų žemių, — sako jis.

— Atot tu "darbin-ki" laisraščius, šiaipie-ri Vokietija būtų rauda-bolševikų, ir Vokiet-rijų armijų būtų nelik-tytų kareivio. Tuo g-rym kad Vokietija ir užimė Rusų žemių, — sako jis.

— Atot tu "darbin-ki" laisraščius, šiaipie-ri Vokietija būtų rauda-bolševikų, ir Vokiet-rijų armijų būtų nelik-tytų kareivio. Tuo g-rym kad Vokietija ir užimė Rusų žemių, — sako jis.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DIRVA šį rudenį, atžymėjimui savo pačios 25 metų sukaktį, pradės didžiausią savo istorijoje vėją. Tam darbui prasima talka visų Dirvos skaitytojų ir tautinių veikėjų plačioje Amerikoje.

Šiais pagerėjusiais laikais, kiekvienam Dirvos rėmėjui ir ilgamečiui skaitytoju labai lengva gauti Dirvą vieną arba du naujų skaitytojų, ir to mes prašome ir patikime iš didelės daugumos jūsų, mieli prieteliai.

Užrašykite Dirvą savo giminėms, artimiesiems draugams savo mieste arba kitur gyvenantiems, arba gaukite iš jų prenumeratą už Dirvą, ir jūs TALKA Dirvai bus baigta.

Dirva vėl pradeda eiti 8-nių puslapių didumo, po vasaros metu sumažinimo. Dirvoje vėl rasit daugiau ir įvairesnių raštų negu kituose mūsų laikraščiuose.

Dirva duoda ir duos jums puikių ilgų apysakų, kurias jūs norėsit skaityti. Tas viskas bus malonu pasiskaityti ir jūsų draugams ir giminėms.

Kas jums malonu, platinkit ir tarp kitų — aprupinkit saviškius Dirvą 1942 metams!

SULYG Lietuvių žinių biuro iš Berno, Šveicarijos, pranešimo, Vokiečiai Kaune sudarė Lietuvos generalinę tarybą iš sekančių asmenų:

Gen. P. Kubiliūnas — pirmutinis tarėjas, vidaus reikalams,
Prof. V. Jurgutis — ukių reikalams,
Prof. B. Vitkus — žemės ūkiui,
Dr. Pr. Meškauskas-Germantas — švietimo,
M. Mackevičius — teisingumo,
Inž. K. Germanas — susisiekimo,
Dr. Jonas Paukštys — darbo ir socialinės apsaugos,
St. Puodžius — kontrolės.

Trys asmenys — Prof. Vitkus, Mackevičius ir Matulionis — yra buvę Lietuvių tautinės vyriausybės nariai.

Ši taryba gal jau bus pastovėnė, ir su jos pagalba bei jų žinioje esančių tarnautojų Lietuvos vidurinis gyvenimas bus tvarkingas.

Vokiečių karisaras Lietuvoje liepė likviduoti Geležinio Vilko organizacijai ir Lietuvos Aktyvistams, kurie pravedė sukilimą prieš sovietų okupantus Lietuvoje.

Vokiečiai neleidžia gyvuoti jų okupuotoje Lietuvoje jokiai politinei organizacijai.

Geležinis Vilkas ir Aktyvistai buvo nekuriu Amerikos politikojančių Lietuvių, nusistatę prieš Lietuvos Prezidentą Smetoną, lyg viltis kad tos grupės, kurių tarpe yra anti-Smetoninio elemento, įsigalės Lietuvoje. Bet ir šiuo kartu jie apsvylė.

VISUOMENĖS ir spaudos priėjimas Amerikoje vis tehera aiškus Suomijai, nors ji kariauja su naziais prieš Rusiją, kuri laikoma Britų ir Amerikos aliantė.

Amerikos vyriausybė pradėjus kalbinti Suomiją atsimesti nuo Vokietijos ir padaryti taiką su Rusija, Suomija išleido savo dokumentų knygą, kurioje nurodoma kokiomis klastomis, niekystėmis ir užsivertimu Maskva stengėsi sugriauti jos nepriklausomybę ir kaip nors pasivergti Suomijai, kaip padarė su Pabaltijo šalimis, nors kara baigė pasirašę su Suomija taiką.

Kaip Suomijai, taip ir Lietuvai, Latvijai ir Estijai Amerikos spauda reiškia simpatijas ir nesigaili pasibaurėjimų Maskvos komunistų barbariškais apsiėjimais su tomis mažomis kaimynėmis.

Mes Lietuviai galim atvirai piktintis, bjaurėtis Sovietų vyriausybės pasielgimais su mūsų valstybe ir tauta, kurią maskoliai kryžiuojo per metus laiko, ir niekas už tai negali mus laikyti neištikimais šiai šaliai nei aliantų, kariaujančių prieš nazizmą, idėjai. Doras žmogus neįsivertis reikalauti mus stoti už Rusiją, nežiurint kaip mūsų pačių išgamos to norėtų, kuriems pilvai škauda kad pasaulis nesiskubina gelbėti jų ištvirtę "matušką".

Mūsų nusistatymas yra už visiška Lietuvos nepriklausomybę — ir tas pasako kad mes norim ir kovojam atskratyti ir Vokiečių okupacijos — ir prieš tai kovosim nei kiek nemažiau kaip kovojam atskratyti raudonosios okupacijos.

IŠ KAUNO ateina žinių kad kas tai vėl sumanę įsteigti "Lietuvos Golgotos Muzeją". Toks sumanymas buvo Lietuvoje keno tai keliamas jau prieš tris metus, dabar vėl tas žmogelis iš pakampės išlindo su savo sumanymu. Tokis muzejus būtų tai įstatymas visokių pabuklių, būdų ir dokumentų kaip kiti, svetimi mūsų šalies priešai mūsų tautą kankino!

Kam toks keistas, tiesiog durnas noras mūsų žmonėms priminti kaip ką žiauraus darė su mumis svetimi? Mums reikalinga rodyti, aiškinti, skelbti tai ko mūsų tauta siekia ateityje — kokie jos uždaviniai — kokia jos vieta pasaulyje tarp kitų progresuojančių valstybių.

Kaip baudžias laikais ir vėliau kryžių statymas ir prie jų dusavimas, vietoj žiurėti į saulę ir trokšti tikrojo gyvenimo — taip ir tu šių šiukšlių surinkimas Lietuviams prieš akis statyti "Golgotos muzeją" yra kenksmingas, dvasią slopinantis, mintį nuodijantis, pasiryžimą gyventi ir dirbti sleigantis dalykas —

SALIN toks sumanymas ir jo sumanytojai!

•**AUKSO** rezervai šioje šalyje dar padidėjo ir pasiekė naujo aukšto laipsnio, kaip praneša Federalio Rezervo sistema. Piniginio aukso Amerika dabar turi \$22,716,000,000 vertės. Pinigų cirkuliacijoje randasi \$9,899,000,000.

KASKA RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Liaudis Budi

Smagu buvo Dirvoje pastebėti Detroito Lietuvių Nepriklausomybės Gelbėjimo komiteto nutarimą prašyti Amerikos vyriausybės išreikalauti iš Stalino pasizadėjimo išlaisvinti ir Rusiją ne savo noru ištremtus Lietuvius ir pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Detroitiečiai nori kad šį darbą atliktų Amerikos Maskvos siūniamieji delegatai tartis kaip Sovietijai kare padėti.

Tai gražus Detroitiečių žygis, kurį privalejo padaryti Amerikos Lietuvių Taryba!

Lietuvai Šeipti Fondai

Amerikos Valstybės Departamento daviniais atsiremdamas, K. J. Paulauskas Tėvynėje nurodo tautinės visuomenės Lietuvai šelpti fondų veiklą. Tų fondų keturi ir 1941 metais surinko \$794.30 aukų, šelpimui išleido \$489.38, dar turi išduosę \$233.66. Fondų išlaikymas kainavęs apie \$70. Socialistai jokio fondo neturi, bet katalikai skelbėsi surinkę \$8,000. Tačiau duomenų apie savo išlaidas dar nepaskelbė.

Tokių būdų, Paulauskas teisingai pastebi: "Esanti fondai visuomenės nėra reikiamai remiami. Jie kol kas nepajėgė sukelti ganėtinai kapitalo, sušelpiti vargo prispaustus Lietuvius. Privilegijoms visus fondus perorganizuoti ir sudaryti vieną bendrą fondą, turintį visuomenės pasitikėjimą ir paramą."

Fondams sulieti reikia tų fondų vaduose sukelti norą. Deja, tai sunkus darbas. Bet didžiausias fondų neaugimo priežastis, turbūt, bus ne visuomenės nepasitikėjimas, bet nepažinimas aiškiai ir tvirtu keliu, kuriuo surenkamos aukos

DABAR IR TADA

Samanotos bakužės kampe už stalo Kristaus muka
Taip sopulingai žemyn žiuri į mus,
Nuo kaulėtos krutinės sugraibstei škaplierius ranka,
Ir ko tai verkei prie lupų prispaudus....

I to vakaro rasas braukytą sijoną isikibus
Taip vaikščiai žiurėjau į tave,
Ar troškai kad man ši juoda žemė būtų dangus—
Ko gi ašarodama meldei tada?....

Surinkus pluoštą metų nešu ant sulinkusių pečių —
Šiandien aš apsenus kaip tu tada....
Kiek daug dėl vaikų nueita akmenuotų kelių....
Dabar žinau ko tada verkė mama....

Ona Pucetaitė.

ATSITOLINO DRAUGAI

Atsitolino draugai, kurie man šiandien reikalingi,
Dabar keliai apdulko, kuriais eidami jautėmės laimingi,
Ir aukštai mėlynas dangus ir platus ežeras,
Šiandien, rodos, taip aptemo ir nuiludo amžinai!....

Buvo laikai kada aš tikėjau į ošiančius miškus,
Į tą puikumą, kuris dvelkė, pro pavasario rastos lašus,
Ir tą muziką, kuri skambėjo laukinių paukščių balsuose,
Bet dabar nusivylimas graužia vieną mane....

Nors viskas aplinkui dar žalia ir žiba, lyg auksu aplieta,
Bet grožis tas jau nyksta tušindamas vietą.
Taip ilgesys širdį suspaudė ir sieloje vėtra ištiko,
Nes viskas taip staiga kinta, kai draugai paliko....

Kapsų Aguona.

tiksliui nueitų. Jei tik Amerikos visuomenė pajustų kad yra užtikrintas kelias aukoms į Lietuvą — visi fondai tuojau imtų didėti ir pagal jėgą šelpimo darbą dirbti. Chicagos Lithuanian Chamber of Commerce 1939 metais J. Mackevičiaus raštinėje įsteigtas Lietuvai Gelbėti Komitetas, pavyzdžiui, sukėlė ir per Lietuvos Konsulatą pasiūsta Lietuvon \$1,700.

Amerikos Lietuviai prisimena kaip Lietuvių Dienoje 1916 metais Lietuvai surinkta virš šimto tukstančių dolerių, tačiau Lietuviai tuos pinigus pamatė tik po kelerių metų.

Seneliams Prieglauda

Labdarybė yra vienas kilniausių kultūringo žmogaus darbų. To jausmo vedini, SLA nariai gana ilgai (nuo 1903 metų) rūpinosi iškurti Prieglaudą Namų. Tas klausimas dar ir šiandien keliamas. To Namo istoriją vykusiai aprašydama, A. B. Strimaitis Tėvynėje nurodo, jau buvo surinkta \$7,780, Bet S.L.A. nariai, 4,018 balsų prieš 1,214 nusprendė fondą 1924 metus likviduoti ir sulieti su Našių ir Našlačių fondu.

Katalikų srovė šiam klausimui risti 25 metai atgal įkūrė atskirą Labdarinę Sąjungą, kurios dėka Chicagoje užlaikoma dvi ligoninės (Šv. Kryžiaus ir Loreto) bet seneliams prieglaudai tik pernai padėta kėlinis akmuo.

Leis Gryžti Lietuvon

Pastaru laiku pradėjo paaiskėti kad Lietuviams kurie bolševikų okupacijos metu atsidūrė Vokietijoje, galės grįžti į Lietuvą. Daugybė Lietuvių išvažiavo į Vokietiją kada Vokiečiams buvo leista iš Lietuvos išvažiuoti Vokietijon. Dabar Lietuviai galės sugrįžti atgal.

Iš 53,000 Lietuvos gyventojų, atvykusių į Vokietiją, prisiskaitoma apie 30,000 Lietuvių, o tik 23,000 yra Vokiečių kilmės.

Iš nekurių vietų jau pradėjo Lietuvius iš Vokietijos leisti grįžti savo tėvynėn.

•**KORTAS**, prie kurių dabar daugelis žmonių mėgsta praleisti laiką kortuodami, sakko pirmąsias išradęs vienas beprotis.

Kas Tu Esi, Lietuvi?

BRANGUS SKAITYTOJAU: Patiekiam Tau šį įdomų, svarbų, inspiruojantį, Lietuvos dvasią pakeliantį, savo tautinę vertę įrodantį veikalą Tavo pasiskaitymui ir pasinaudojimui geriausia Tavo asmens ir Tavo Tautos labui. Perskaityk šį veikalą atidžiai, lėtai, ir net porą kartą jei laikas leidžia. Surask jame savo vertybes, savo Tautos garbingumą, įsitikink kad ir Tu esi ne prastesnis, bet daugeliu atvejų net DIDINGESNIS, PRAKILNESNIS žmonijos šeimoje, negu nekuri mūsų tautos kaimynai, kurie savo akipilėškumu prasiveržė pirmyn ir pasiėmė Tave niekinti ir žeminti. Mes garbinę ir didžiavesis tuo kas Tau svetima, kas kitos tautos, kuri tave pavergti norėjo ir tau įkalbėjo ją garbinti. Pažink savo Tautos vertingumą, už tai Tave kiti labiau gerbs.

Šio veikalo autorius, Irvis Gedainis, didžiai pasitarnavo mūsų Tautai šį populiari, lengvai skaitomą, pamokinantį rašinį pagaminęs. Jei 30, 40 metų atgal Amerikos Lietuviai būtų turėję tokių raštų, jei visi mūsų kalbėtojai būtų skelbę savo tautiečiams išsivijoj tokius pamokinius, Lietuviai Amerikoje nebūtų tiek pasilikę, jų pirmoji gentkartė nebūtų pasvirus į ištautėjimą; tėvai savo augančioms vaikams būtų galėję papasakoti ne apie purvą, kiaules, utėles, vargą Lietuvoje, bet būtų auklėję juos stipriais Lietuviais, kurie čia būtų galėję iškilti į kitus Kosčiūškas, kurie sakytų: LIETUVA mano Tėvynė, aš esu LIETUVIS, nors gimęs šioje šalyje, Amerikoje. Skaitykit šį veikalą. Jis jums patiks.

Dirvos Redakcija.

TURINYS

Štai kokie įdomūs skyriai šiame veikalė randasi:

1. TAVO KRAŠTAS: Geografinis vaizdas, geologinė praeitis, kaip jis šiandien keičiasi.
2. TU PATS: Rasinė kilmė. Aisčiai-Lietuviai, Prusai, Latviai. Ar jau senai Baltijos pajūryje Lietuviai gyveno? Budo sąvoka, senovės tityba.
3. KĄ KITI MANO APIE TAVE: Romėnai, Gotai, Kryžiuočiai, Vokiečiai, Angli, Švedų mokslininkai, Lenkai ir Rusai.
4. TAVO ISTORIJA: Žilų praeityje ir vėliau. Montė, Mindaugas, Gediminas, Kęstutis, Algirdas, Vytautas, Zigmantas, Ostrogiškis, Katkevičius. Kodel Nepriklausomybė buvo prarasta 1795 metais (arba Lietuvos patekimas Rusijai).
5. KĄ TU KITIMS DAVEI: Germanams-Vokiečiams, Lenkams, Rusams. Ka kiti tau davė?
6. KAIP TU ATGIMEI: Mažosios Lietuvoje, Didžiosios Lietuvoje. Atgimimo apastalai. Gedraitis, Valančius, Basanavičius, Kudirka, Šernius, Jankus, Vydukas, Sauerwein, Smalakys. Spauda, draugijos. Nepriklausomybė.
7. TAVO ŠIŲ DIENŲ LAIMĖJIMAI: Did. Lietuvoj, Maž. Lietuvoj; Žemės, ūkių, statybos, pramonės-prekybos, susisiekimo, švietimo ir bendros gerovės srityse.
8. LIKIMAS TAVO PATIES RANKOSE: Ką tu pats gali ir kas tavęs laukia?

* * *

TIKRAI, KAS TU ESI, LIETUVI?

TAVO kaimynai visai apie tave kalba. Vieniems tu atrodai kietas kaip titnagas, užsispyręs kaip niekas kitas pasaulyje; kitiems, kad esi tik silpnavalis ir negabus. Treti stačiai sako kad tau tik bernauti — tu niekam kitam netinki.

Žiūrėk, Vokietis neblogas pirklys, Anglas puikus amatininkas ir sportininkas, Italas ir Ispanas užkariautojai; Norvegas — pirmas visų vandenynų jurininkas, Latvius pavyzdingas ūkininkas, Švedas inžinierius ir piniguočius, o TU? Ką tu gali? Gal tu išties nieko kito nesi vertas kaip be vilties raustis juodoj žemėj ir tik tikėtis kad bent danguje tau nebus blogiau kaip Vokiečiui ar Angliui?

Vis delto apsidairyk ir pagalvok. Įsiklausyk kaip tavo kaimynas Vokietis kalba apie savo gerą kaimyną Lenką. Išgirsti jį ne kartą paniekinančiai tariant: "Polnische Wirtschaft", Lenkiškas ūkis, lyg nieko blogesnio nebūtų žemėje kaip Lenkiškas ūkininkavimas.

Švedą, rodos, visi skaito Europos kul-

turingiausiu ir geriausia gyvenančiu žmogum, o žiūrėk Vokietis su pasigailejimu šyptelėjęs pasako apie jį lygiai taip kaip mes apie Vokietį. Švedas atsikerta Vokiečiui, įgnybdamas kokiam įkyresniai žmogui: "Nebuk kaip Vokiečių prekybos agentas". Norvegas savo, rodos, neblogas kaimynas Danus, kartais net supykęs, pavadina šiaurės Žydais.

Kur čia išskaitysi kaip viena tauta mano apie kitą. Vienu žodžiu, kiekvienai tautai jos kaimynai atrodo blogesni už ją, o ji pati geriausia, Dievo išrinktoji.

Reikia pasakyti kad Lietuviai nemano taip blogai apie savo kaimynus, kaip jų kaimynai apie Lietuvius. Ak, tiesa, pravardžiuoja mūsų žmonės Vokiečius, Latvius, Lenkus ir Rusus, bet tai daugiau juokais. Lietuvis blogiau pamano pats apie save. Jam neretai atrodo kad jis ne tiek sugeba kaip Vokietis, kad jie ne toks apsurkus kaip Anglas ar Danas. Kartais Lietuvis gal net pagalvoja ar nebūtų geriau virsti Vokiečiu ar kuo kitu. Išties, gal tikrai taip?

Tik jeigu jau ką daryti, reikia gerai pagalvoti. Patarlė sako: "Septynis kartus atmerkuok, vieną atrėžk". Gal mūsų kaimynai, blogai apie mus kalbėdami, tai daro su kokių gudrių apsvaigimu, ne vien iš papročio blogai apie visus kalbėti, gal jie ko siekia.

Žmonės sako kad kitam galima ir ligą įkalbėti. Tikrai, šių dienų mokslininkai randa kad jei kas pradeda tikėti kitų blogai nuomonei apie save, greitai menkiau ir pasidaro. Jam atpuola noras ką nors veikti. Po truputį jis darosi tikras bevalis ligonis, su kuriuo kaip kas nori taip gali elgtis. Tokia liga, o tai ne kas kita kaip liga, mokslo vadinama **menkystos kompleksu**. Įsigalėjus žmonėse ir tautose ji gali padaryti daugiau blogo negu džiova ar vėžys.

Tautai norint sužinoti ko ištiesų ji yra verta, reikia geriau pažinti savas kraštas, ypatingai sava praeitis. Juk jei rastųsi kad Lietuvis anksčiau nebuvo toks menkas, tai kodel jis dabar turėtų būti kitoks?

Kam daryti kokios išvados? Išpradžių patys save pažinkime. Tik darykime tai ramiai, šaltai ir visapusiškai.

Seka: TAVO KRAŠTAS.

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeninę "MARGUČIO"-VANAGAČIO dainų knygelę — tai yra trečia Dainų knygelė, naujausią, gausią dainų rinkinį, nekurios jų su gaidomis. Iš šios knygelės galėsit išmokti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagačio dainas, kurių gaidas mokat, o žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA TIK 25c.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

ALPIS

KĘSTUČIO
IŠLAISVINTOJAS

(ISTORINĖ APYSAKA)

K. S. Karpus.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Atėjusius kryžiuočius pradėjo siausti ir vyti Lietuvių pulkai. Išbuvę Lietuvoje vos dvyliką dienų, jie skubėjo bėgti neat-siekus to kam Fricas iš Marienburgio buvo atsiųstas. Visi Frico laimėjimai baigėsi Neries vandenyse.

Ordino viršininkai patyrė kad Butautas neranda Lietuvoje sau pritarėjų, nors Frico buvo įtikrinta buk "visa Lietuva" eis su juo ir jam laimėjus visi žmonės bus apkrikštyti, kitaip sakant, ordinas užgrobs Lietuvą ir lengvu budu nugalės tuos akakalius savo priešus, Algirdą ir Kęstutį, su pačių Lietuvių pagalba, — tam viskam nuėjus niekais, ordinas Butautą visai paliovė rėmės ir su juo reikalus užbaigė.

* * *

Lietuvos istorija šitaip apie tą įvykį kalba:

Liepos 25 dieną, 1365 metais, Butautas* su penkiolika raitelių pabėgo pas kryžiuočius. Atvykęs į Marienburgą pasako savo tikslą. Jie jį maloniai priėmė palydį ir Karaliaučį, kur Butautas apsikrikštijo Henriko vardu. Jo krikštas buvo iškilmingas, krikštynose dalyvavo daug Anglijos ir Vokietijos svečių riterių, Varmijos ir Sambijos vyskupai ir daug kitų dvasiškų. Svečiai naują krikščionį apdovanojo įvairiomis dovanomis, o Imperatorius Karolis IV vėliau suteikė jam kunigaikščio titulą. Jis krikštytas lyg kad būtų krikštijama visa Lietuva, nes tikėta kad visi jo žmonės taps naujojo tikėjimo išpažintojai, Butautui Vilniaus soste' atsisėdus.

Butauto atvykimas pas kryžiuočius buvo priežastimi didelio jų žygio į Lietuvą. Su kryžiuočiais drauge ėjo ir Butautas. Tam žygiui kryžiuočiai ėmėsi reikmenų vienam mėnesiui laiko. Tikėta greitai su Vilnium apsidirbti. Ordino kariuomenė su svečiais riteriais iš kitų kraštų iškeliavo į Lietuvą Rugpjūčio 15 dieną. Pirmiausia įsiveržė į Gaižuvos žemes, paskui perėję miškus atsidūrė palei Labunavą. Prie Nevėžio jie užpuolė bajoro Ivonio dvarą, bajorą pasiėmė nelaisvėn, o kitus išžudė. Iš ten patraukė į Žemius ir perėję Šventosios upę — į Ukmergę. Paskui nuvyko prie Vilniaus, bet jo pulti nedrįso, tik padegė kai kuriuos priemiesčio namus ir Paneriu ėmė traukti atgal. Iš miesto ir pilies sau pagalbos negalėjo gauti.

Nakties metu iš kryžiuočių stovyklos pabėgo keturi raiti Butauto tarnai. Tai įvairė kryžiuočiams didelio nerimo, nes pabėgusieji išduos Vokiečių apsiūvimo vietas. Atėjusiai užpuolikai dar skubiau ėmė trauktis. Viena kariuomenės dalis pakeičiui sudegino Maišiagalos ir Kernavės piliis, kurias gyventojai, nujausdami pavojų, buvo palikę tuščias.

Pats Butautas, apsiūvęs nieko nelaimėjimu ir Vilniaus neužėmęs, nustojo reikšmės, turėjo pasišalinti nuo kryžiuočių ir nusidangino pas Imperatorių. Lietuvoje jam vietos neliko ir godiems kryžiuočiams jis buvo nereikalingas.

Taip baigėsi jo išdavikiškas žygis, o Lietuvoje liko po senovės viešpatuoti du narsūs broliai — Algirdas ir Kęstutis, — kurių narsa ir galybė plito Europoje dar per eilę metų.

* * *

Vokiečiams iš Lietuvos žemių išsinešdinus, Alpi pasiekė skaudį žinia: pačiame pradiname kryžiuočių užpuolime Gaižuvos, žuvo jo jaunasis brolelis.

Jo motina liko viena, piliis ir žemės be globėjo. Ji kvietė Alpi grįžti ir paimti savo tėviškę valdyti.

— Gryžk, sunau, Gaižuvai reikia narsaus gynėjo! — tarė jam Kęstutis, kai patyrė iš jo motinos pasiuntinio kas atsitiko ir ko motina pageidauja. — Mes išvien kariuomės ir gelbėsime vienas kitam, priešams

* * *

Lietuvius puolant.

— Pranešk motinai kad aš gryšiu! — apsisprendusiai pasakė Alpis pasiuntinui vadui, siųsdamas juos atgal į Gaižuvą.

Nuo čia Alpis pereina į kitą savo gyvenimo kryptį, kuri ir toliau reikalauja jo atsidavimo savo šaliai ir kovų su jos priešais.

XIV.

ALPIO VESTUVĖS

VARYTE! — pirmiausi mintis, kaip banga užplaukė Alpiui, kaip švelnus vasaros vėjelis, ir po krutine jam žnybtelėjo kuomet jis sumanė grįžti užvaldyti savo tėviškę, Gaižuvą.

Skubiai jis, ruošėsi kelionėn atgal į savo gimtinę kraštą, bet su viena mintimi — parengti ten gužtą savo busimam žmonelei, Varytei.

Prieš išvykstant tą naktį, Alpio kambarin atsilankė svečias.

— Prašyk Kęstučio leisti tau imtis ir mane. — prabilo balsas.

Tai buvo tas pats nelaisvis Vytauto mokytojas, riteris Fredas. Jis troško ištrukti iš Trakų pilies, troško permainos, nes jam per tiek metų, kad ir pagarboje laikomam, bet nelaisvėje, įgriso. Jis susigalvojo kad išėjus su Alpiu į Gaižuvą, iš ten galės kaip nors ištrukti ir pareiti į savo gimtinę kraštą. Kas jo vietoje budamas neprisivajotų visokių svajonių savo laimei, nepripintų geismų kurie darytų spragas į laisvę!

Šis kryžiuočio pasirodymas Alpi staug uždegė, prisiminus kad ir jo brolis nuo tų užpuolikų neteko gyvasties pačioje jaunystėje. Bet jis, jau gerai su Fredu susidraugavęs per keletą metų, švelniai atsiliepė:

— Ne nuo manęs priklauso tavo išlaisvinimas. Kęstutis tave laiko mokytoju savo sunaus.

— Bet aš daugiau jo išmokyt jau negaliu. — Kiek pats mokėjau viską jam perdaviau. Vytautas jau vyriokas. Jau ir karus ryžtasi joti! Jam mokslo daugiau nereikia. Jam žirgas ir kardas ir šarvai ir karo žygiai galvoje. Pats tą gerai žina.

— Tavo tiesa. Bet jeigu kunigaikštis tave laiko tai tam turi priežastį. Kai pakliusi ordino nelaisvėn koks įžymesnis Lietuvis už kurį reikės iškaityti, tikrai jis panaudos tave, gražindamas ordinui. Buk kantrus, nereiks tau ant lauko iškepti!

— Bet aš čia suaiškuvoju geriausį savo gyvenimą niekais! — aimanavo Fredas.

— Gyvastį gal jau butum praradęs jei laisvėje butum, kad ir karuose prieš mus! Jau keli karai praėjo be tavęs! — lyg rus-tai prikišo jam Alpis.

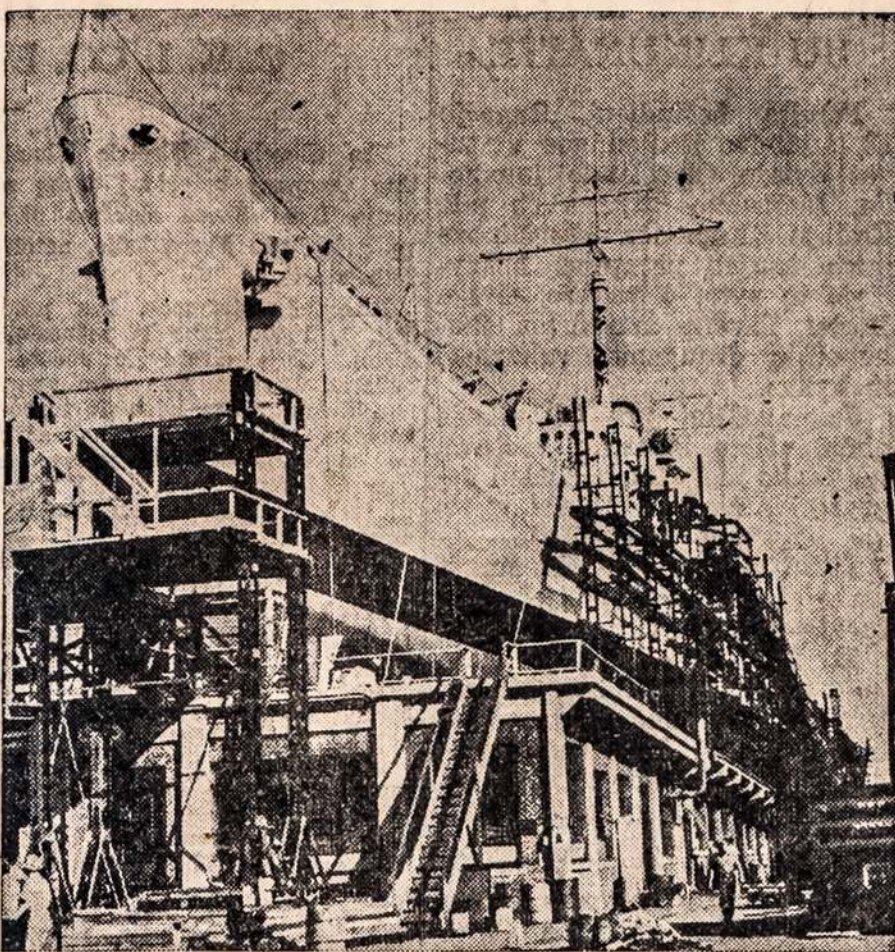
— Lai Dievas tave laimina naujame tavo gyvenime. — prataręs pagaliau Fredas, palaiminęs Alpi, apleidė jo kambarį, jausdamas kad pritarimo sau čia neranda.

* * *

Visoje Trakų pilyje gyvumas, judrumas, klegesys ir kalbos susimaišė su gailėsčiu: šį rytą išjoja, apleidžia pilį tas narsus, visų pamylėtas vyras, Alpis, Kęstučio išlaisvintojas, be kurio Kęstutis kažin kada ir ar bent kada būtų galėjęs Trakus regėti. Kur Alpis? Jis dar aukštai bokšte, apsidairinėja paskutinį kartą po plačias apielinkes, po didį Galvės ežerą, pergyvena visus savo brangius atsiminimus, akis įtempęs gerai pasižiūrį į tą ramią salą, kur jis sutiko savo mylimąją. Nežais jis čia daugiau — nesiliirstys ežere su jaunimu: jau jis užleidžia vietą kitiems, jaunesniems, kurie atžygiuoja jo jaunomis pėdomis. Iš to gyvenimo į kurį įžengia, jis niekadoms jau negalės atgrįžti. Tas ką pergyveno nepasikartos. Jis gyvens savo kitą, naują gyvenimą, su visais jo malonumais ir kartumais kokius likimas jam dar turi skyrys.

Kęstutis, Biruta ir Vytautas, kartu su visais kitais pilies gyventojais, išsirengia, išleidžia Alpi į naujan gyvenimą. Atsiveikina, patarimus duoda, sutartis daro.

Biruta patardinėja kaip savo žmoną

The U.S.S. Atlanta is prepared for launching at Federal Shipbuilding yards at Kearny, N. J. Launching was postponed because of recent strike at the yards, but work was completed under navy supervision after the navy took over the yards. The Atlanta is a 6,000-ton cruiser, with a designed speed of more than 38 knots.

S. V. karo laivas Atlanta gatavus nuleidimui į vandenį laivų dirbtuvėse Kearny, N. J. Nuleidimas sutrukdė del pastaro streiko, bet darbas baigtas po karo laivyno priežiūra, kuri paėmė į savo rankas tas dirbtuves. Atlanta yra 6,000 tonų kreiseris, apie 38 mazgų į valandą greitumo.

užlaikyti — ji žino kad Alpis Varytę par-sives į Gaižuvą.

Vytautas kalba apie busimus karus, kuriuose jiedu su priešais kausis.

Kęstutis tariasi apie bendrus nuo užpuolikų apsigynimus ir pagalbą, ko ir vienam ir kitam dažnai bus reikalinga.

— Tebuna dievai tau geri ir laimė tesseka visą tavo gyvenimą, sunau! — paskutinius žodžius taria Kęstutis kada Alpis jau ant žirgo užsoko ir jo palydovai jojo per iš pilies per nuleistą tiltą.

Biruta nubraukia sau nuo skruostų kelias išsiritusias gailias ašaras. Vytautas taip pat jau ant arklio sėdi, išprašęs tėvo leisti jam joti Alpi palydėti iki Beržynės, nes tenlinkui jis joja, savo mylimąją ap-lankyti, jai savo naujus žygius apsaakyti, ir sutarti su jos tėvais apie vedybas.

Buris Trakų vyrų, artimų Alpio drau-gu, lydi jį iki pat Gaižuvos.

* * *

(Bus daugiau)

IŠVARTĖ LENINO IR STALINO PA- MINKLUS

ŽYDUS PASTATĖ KELIUS DARYTI

Vieno švedų laikraščio ko-respondentas, atsilankęs Lietu-voje, šitaip paduoda savo įspu-džių santrauką:

Korespondentas pradėda savo atpasakojimą nuo to kaip žy-dai kraustosi iš Kauno į Vili-jampolės priemiestį. Pakeliui iki Kauno rašėjui Lietuva at-rodė nuskurdus, ypač po bolše-vikų šeiminkavimo. Kai kur matėsi ir degėsi.

Lietuviai, pastebi jis, savo nepriklausomybės laikais pada-rė labai didelę pažangą, bet daug nustojo bolševikų okupa-cijos metu.

Kaune korespondentas užti-kęs didžiausią judėjimą, kaip skruzdėlyne. Visi labai skubė-ję: kariniai automobiliai, am-bulansai ir civiliniai vežimai. Visose gatvėse matėsi stačiai kilometro ilgio karavanai su baldais ir žydų perpildytais ve-žimais. Mat, Vokiečių valdžios įsakymu žydai kraustėsi į Vi-lijampolę (seniau vadintą Sla-bada). Ant tilto per Nerį trukšmas buvo neįsapaakytas; reikėję skubėti, nes terminas buvęs griežtai apribotas.

Autorius matęs Vokiečių vald-žios skelbimus Vokiškai ir Lietuviškai, apie uždraudimą žydams vaikščioti šaligatviais, jie turi eiti gatvėmis, ir tūri nešioti ant krutinės Siono žvaigždę, įrodymui kad yra žydas.

Valdžia rupinantis ir žydų pragyvenimu. Žydams duoda-ma darbas ir jie taisą kelius. Seni barzdoti žydai, vidutinio amžiaus ir jaunuoliai dirbą su kastuvais, baslais ir karučiais. Daug esą darbo, ir gneto (dijos) pritaikinti dešimtims tukstančių gyventojų.

Išvartėta Lenino ir Stalino stovylos Lietuvos miesteliuose aiškiai parodo Lietuvius neapi-kantą bolševikų vadams.

Vokiečių kariai užtikę Lietu-voje daug maisto atsargų, su-sileptų nuo bolševikų, ir todėl jie gardžiai sotinąs didelėmis Metropolis restoranų porcijs-mis. Vokiečiai valgą neskubė-dami, nes karo frontas jau se-nai nutolo į Rusiją.

Tą pat dieną kai korespon-dentas atvažiavęs automobiliu į Kauną, atvykęs ir Vokiečių komisaras Lohse, kurio kom-petencija apimanti Estiją, Lat-viją, Lietuvą ir Baltgudiją.

Atvykęs Kaunan, Lohse įs-leido specialį atsisaukimą. Ge-neralinis komisaras Lietuvai von Renteln irgi paskelbęs sa-vo atsisaukimą ragindamas Lietuvius padėti jam visomis įjėgomis užgydyti žaizdas po kruvinu bolševikų viešpatavi-mo.

VILKAI UŽPUOLA BANDAS

Missouri valstijoje, Osage ap-skrityje, vilkai pradėjo naikinti galvijus. Ukininkai kreipė-si į valdžią kad prisiųstų fede-ralius tų žvėrių gaudytojus, ir pati apskrities valdyba užvedė kovą prieš vilkus.

J. Žemantauskas "Dirvos" Agentas Notaras

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Skelbimai "Dirvoje"

Smulkūs skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, iš-nuomavimas, krautuvų išnuo-mavimas ar pardavimas, pajėš-kojimai, padėkos laiška, gali-ma patalpinti šia kaina:

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Priduokit administracijai
gatavai parašytus,

Jau galit užsisakyt šią knygą!

Kaina tik \$1.00

(Butinai pridėkit 15c pašto ženklais po 3c knygos persiuntimui)

PRENUMERATORIŲ VARDAI TILPS KNYGOJE

KAIP SIŪSTI PINIGUS. Įdėkit į laišką \$1.00 popierinį ir 15c pašto ženklais, įrašykite savo pilną vardą ir adresą, kad galėtume atspausdinti knygoje ir kad žinotume kur knygą pasiųsti, parašykite kad tą dolarij skiriat už knygą ALPIS, ir tuoj pasiųskite Dirvos voku. Galit siųsti ir kartu su Dirvos prenumeratos mokestimi, bet pažymėkit kad pridėdat mokestį ir už knygą ALPIS.

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

*Butautas, vienas vyresnių Kęstučio sunų, iš pirmesnio jo žmonos. Jis, matoma, neturėjo nieko pa-stovaus, nes gyveno Vilniuje ir įsiekio progos paveržti didkunigaikščio valdžią, nežiūrint kokiomis priemonėmis. Kryžiuočiai jį tarė rėmė, bet nepajėgė pagelbėti.

KAINA TIK 25c.

Reikalaukit "Dirvoje"

erior Ave.

VIETINĖS ŽINIOS

Padidina Mokestis

Suvisr 4000 darbininkų Ohio valstijoje gaus algų padidinimą nuo 35c iki 40c valandai, nuo rugsėjo 29 dienos, kuomet in- eis į galę nauja minimum algų lentelė apimanti moteriškų rūbų industrija.

Tas algų padidinimas apims apie 60,000 iš 240,000 visoje šalyje dirbančių prie moteriškų ir vaikų rūbų siuvimo.

•COMMUNITY FUND su- rinko žinias apie darbus 1,662 įstaigose, sulgų kurių pasiro- do kad šymet tose įstaigose dirba 41,740 darbininkų dau- giau negu dirbo pernai.

Pernai tose dirbtuvėse ir į- staigose dirbo 263,000, dabarti- niu laiku dirba 305,000 asme- nu. Tas apima krautuves ir profesionalų firmas.

DIDELĖ BIZNIO PROGA

TRYS namai su biznio štorais, mu- rinis frontas, yra alinš ir grosernė, nes gėrė rėnd, su septynioms še- moms gyvenimais, visi užpildyti, du garažai. TIKRAS BARGENAS — naudokites proga. Kreipkitės (37) 7605 STAR AVE.

PAJIESKAU Antana Kupri, pa- eina Kedainių apsk. Amerikoje gy- vena apie 40 metų. Yra buvęs An- glijoje. Girdėjau gyvena Youngs- town, Ohio. Prašau jį patį atsi- saukti, arba kas žino pranešti. Jo kaimynas K. KUPRIS 927 Grant Street Akron, Ohio

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

SUPERIOR- RUSSELL INN

6824 Superior Ave.

Cafe & Restaurant

LIQUOR WINE BEER

Viet kur susitinka kitų miestų pravažiuojanti lietuviai.

Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

584 Euclid Avenue

WICKLIFFE, OHIO

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI

Kazys Stonis, Savininkas.

PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

231 EAST 156 STREET

(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ

UŽKANDŽIAI

SOKIAI IR GERA MUZIKA Penktadienį ir šeštadienį vakarais J. Verbyla ir A. Čiutėlis savininkai.

MIRIMAI

MIRĖ P. J. ŽIURIO SESUO

Mūsų veikėjas P. J. Žiuris gavo liudną žinią, kad rugsėjo 17 d. Edwardsville, Pa., mirė jo sesuo, Petraitienė.

Rugs. 18 d. P. Žiuris su tėvu išvažiavo į laidotuves. Bus lai- dojama rugs. 20.

Velionė buvo 51 m. amžiaus, Amerikon su tėvais atvyko 1900 metais ir visą laiką išgy- veno Edwardsville apylinkėse. Ten ištėkėjo už Motiejiaus Pe- traičio, išaugino porą sūnų, ku- riams davė aukštesnį mokslą, sunus Motiejus yra inžinierius valdiškoj tarnyboj, antras su- nus, Edvardas, turi vietą Seatle, Wash. Abu pribuvo į lai- dotuves.

Brolis Feliksas, kuris gyve- na Clevelande, nesveikuodamas negalėjo į laidotuves važiuoti.

Reiškiame pp. Žiuriams už- uojant jų liudnoje valdoje.

Po laidotuvių P. Žiuris ap- rankys savo sūnų Viktorą, ku- ris eina mokslą Cornell univer- sitete, Ithaca, N. Y.

VINCAS ALABURDA

Vincas Alaburda, 65 m. am- žiaus, nuo 7419 Dellenbaugh ave., mirė rugsėjo 9, palaido- tas Kalvarijos kapinėse rugs. 12. Palaidos atsibuvo Sv. Jur- gio bažnyčioje.

Jo žmona, Margarieta, jau mirus; paliko suaugusius vai- kus: Margaret Jones, Frances Haas, Clara Lumbert, Alex ir Stanley.

Laidojime pasitarnavo laido- tuvių direktorius N. A. Wilke- lis.

OBRAITYTĖ KATARINA

Katarina Obraitytė, Sesuo Dolorosa, 50 m. amžiaus, mirė rugsėjo 5 d. Chicagoje. Gi- mus Clevelande.

PADEKA

Norim ištarti širdingai aciū grabnešiams, pažystamiems ir draugams už geles, šv. mišias ir atsilankymą į sermenis ir palydėjimą į kapines mūsų du- kreles Alenos. Aciū Kun. J. Angelaičiui ir Kun. Dr. Širvai- čiui už atsilankymą ir užuo- jautos žodžius. Taipgi laido- tuvių direktoriui N. A. Wilke- liui ir jo žmonai už malonų pa- tarnavimą, ir P. Gradinskienei ir P. Slankauskienei už jų vi- sokiaorią pagalbą.

Dar kartą aciū visiems už pareikštą užuojautą mūsų liu- dnoje valandoje.

Matilda ir Julius Witcoff.

PAUKŠTIENA

Gyvi ir Mušti Paukščiai didelį pasirinkimas.

Supreme Poultry Market

1152 Hayden Avenue

Arti St. Clair Avenue.

Liberty 2144

DYKAI ATVEŽIMAS.

E. PINKUS, Mgr.

GLEN'S DELICATESSEN

GROCERIES

CANDIES — ICE CREAM

LUNCH MEATS

TOBACCO and CIGARETTES

Čia gaunama 'Dirva'

Ketvirtadienio vakare. (46)

7038 Wade Park Ave.

APSIVEDĖ ŽITKUS SU KLIKUNAITE

Pereita šeštadienį, rugsėjo 13, atsibuvo iškilmingos vestu- vės dviejų Clevelando jaunu- lių, Marcelino Žitkaus su p- le Emilija Klikunaite. Jų šliubas buvo naujos parapijos bažny- čioje tą rytą, o vaakre, Green Derby Tavern artimiems jau- navedžių draugams vakarienė ir balius.

Jaunavedžiai yra Clevelande gimę, vėliau išvežti į Lietuvą, ten lankė mokslius ir paskui su- gryžė į Ameriką. Jų abiejų tė- vai įsigyvenę Panevėžyje.

Žitkų šeima yra žinoma iš senos Lietuvos kolonijos, kur- turėjo savo būdą.

E. Žitkienė-Klikunaitė atvy- ko į Ameriką katalikų studen- tų konferencijon, 1939 metais, bet Europoje kilus karui val- dia neleidė jai grįžti, ir ji at- važiavo ir apsigyveno Cleve- lande.

Vestuvių pokilyje linkėjimų kalbas pasakė Dirvos red. Kar- pius, Danijos konsulas Chris- tensen ir Kun. Dr. K. Širvai- tis.

Jaunavedžiai išskrido orlai- vių į Louisville, Ky., praleisti savo "honeymoon".

Darbai Viršija 20 Metų Darbingumą

Clevelando Prekybos Rumų surinktos žinios parodo kad darbai Clevelande pastaru lai- ku pašoko ir aukščiausį laipsnį koks kada buvo bėgyje pas- tarų 20 metų.

Darbingumo aukštumas ma- tuojant nuosimciais stovi ši- taip:

Šiuo laiku dirbama 132.7%

1940 metais 101.3%

1929 m. pasiekta 112.9%

Kaip iš 100 žymensijų dirbtu- vių patirta darbininkų skaičius pasiekė 101,245, pirmą kartą viršijo 100,000 skaitlinę bėgy- je praėjusiu 20 metų.

Šymet Liepos mėnesį dirbo visu trečdaliu darbininkų dau- giau negu pernai Liepos mė- nesį.

Visoje Ohio valstijoje dar- bai pakilo 29 nuoš.

Plumbing ir Heating Reikmenys

Parsiduoda arba įdedami sulg MENESINIO ISMOKEJIMO PLAO Nereikia nieko imokėti.

Nauji ir naudoti padargai.

Empire Plumbing & Heating Co.

diena ir naktį patarnavimas.

1964 E. 55th Street

HE. 5000; MU. 2629; YE. 5544

KAIP TAPTI AME-RIKOS PILIEČIU

Knygelė "KAIP TAPTI AME-RIKOS PILIEČIU" gaunama Dirvos adm., už 25c. Kitur persiuntimui pridėkit 5c.

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agenturą, jums bus pagelbėta tai sura- ti. Vietiniams norintiems iš- pildoma aplikacijų blankos.

(Vietiniai prašomi kreiptis tik penktadieniais ir šeštadie- niais.)

Iš kitų miestų rašant pa- klausimus, reikia pažymėti ko- kiais metais atvažiavę, mėne- sį, maždaug dieną, kuriame mieste sėdęs į laivą kuris at- vežė į Ameriką, ir kuriame uoste išlipęs. Pridėkit pašto ženklus atsakymui.

Rašykite:

DIRVOS AGENTURA

6820 Superior ave.

Cleveland, Ohio.

PRADĖJO VEIKTI NAUJAI ĮSTATYTA C. E. I. CO. ELEKTROS STOTIS

The Cleveland Electric Illumina- ting Company paleido į darbą savo naują Lake Shore elektros dirbtu- vę, prie Lake Front kelio, netoli E. 70th street.

Dirbtuvės statymas, kas pradėta Bal. 1, 1940, truko 17 mėnesių, 11 dienų. Toje dirbtuvėje sudėta du boileriai kurie sudaro garo operavi- mui dviejų 60,000-kilowatt turbo-ge- neratorių, kurie gali pilnai gaminti po 72,000-kilowatt kiekvienas, arba viso 144,000 kilowatt. Pirmutinis turbo-generatorių jau pradėjo iš- dirbti elektrą.

Antras turbo-generatorių dirbtu- namas ir bus įdėtas kitą metą.

Ši kompanija taipgi statydina naują 50,000 kilowatt turbo-genera- torių, kuris bus pridėtas prie Avon įsigijos dirbtuvės 1943 metais. Tas turbo-generatorių galės gaminti pil- nai iki 60,000 kilowatt.

Šie padidinimai kompanijos įie- gos dirbtuvių atliekama dėl padau- gėjimo reikalavimų ir naujų reika- lavimų kurie numatoma industrij- se dirbančiose šalies ginklavimo rei- kmenis.

Naujasis Lake Shore įiegos prie- dar, kaip jis pradėjo operuoti, su vienu turbo-generatorium, kaštavo \$5,300,000. Antrą turbo-genera- toriaus įdėjimas atsieis \$1,900,000, taip kad naujos įiegos dirbtuvės pi- nas įrengimas atsieis \$8,200,000.

Avon įiegos dirbtuvės padidinimo numatyti kaštai bus \$3,500,000. Ji didinama daugiausia paruošimui šal- ties ginklavimo darbams.

Pradėjus naujai dirbtuvei gaminti elektrą, šios kompanijos sistema dabar jau turi pasitiktinę gamybos galimybę 667,000 kilo- wattu. Baigus įrengti antra turbo- generatorių naujoje Lake Shore sta- tyje ir priedą Avon įiegos dirbtu- vėje, ši kompanija 1943 metais tur- rės galimybės pagaminti 799,000 kilowattu.

Šymet ši kompanija pasikyrė su- virš \$13,000,000 padidinimams ir pa- tarnavimo įrengimams, daugiausia paruošta pareikalavimui šalies gin- klavimo darbams.

•SEKANČIAIS Metais Cle- velande tikima dar smarkesnio darbų pakilimo šalies ginklavimo darbus atliekančiose indus- trijoje, labiausia dirbtuvėse iš- dirbančiose orlaiviams dalis ir reikmenis. Nekurie darbai pa- didės dvigubai tiek kiek dabar dirba, sako žinovai.

REIKALĖ GERIAUSIO PIENO IR PIENO PRODUKTŲ

Kreipkitės

OLD MEADOW DAIRY

1657 Crawford Road

Wholesale or Retail delivery.

Garfield 9153.

Dabar laikas įstoti į

WODICKA SCHOOL OF MUSIC

644 Prospect Ave. MA. 0731

Bandykite mūsų 5 Lekcijų

Planą už Nominalę Kainą.

Mes suteikiame Instrumentą.

Geriausį Profesionaliai

Mokytojai.

Vaikai turi atvykti su kuriuo nors iš tėvų. (47)

Skani Lietuviška Duona

NEW DEAL BAKERY

Pr. Kuncaitis, Sav.

4023 E. 141st St.

Telefonas: WASH. 3227

Skani Lietuviška ruginė Duona,

visoki Pyragaičiai, Vestuvėms,

Baliams. Pristatom sulg pa-

reikalavimo. Telefonuokit arba

parašykite.

Visada prašykite NEW DEAL Duonos.

LEIMON'S DRY CLEANING

Vyrų ir Moterų Rubus pertaisau

Sulug naujausios mados

Prosomas ir Valymas VISOKS RUBŲ VALYMAS

Visas darbas garantuotas. Paimam ir pristatom į namus

1283 East 74th Street

Ant. Leimonas, Savininkas

Telef. HE. 5384

LOEW'S STATE

"When Ladies Meet"

Joan Crawford, Robert Taylor, Greer Garson ir Herbert Marshall sudaro žymų artistų grupę, kurie dalyvauja Metro-Goldwyn-Mayer's naujoje filmoje, "WHEN LADIES MEET". Veikalas pradedamas ro- dyti Loew's State Theatre penkta- dienį.

Joan Crawford vaidina sentiment- tale moterį rašytoja, kurią išmylė- sės Robert Taylor. Ji iš savo pusės išmyli Herbert Marshall. Pavydus Taylor sugalvoja sutalykti Miss Crawford sustikimą su Miss Gar- son, kuri vaidina Marshall's žmona. Nežinodamas kad jos viena su kita lenktyniuoja už meilę, jodvi pasida- ro didelės draugės.

Iš to išeina visokių juokų ir ne- susipratimų.

Dalykas dedasi puosniuose New Yorko aplinkybėse.

HIPPODROME

"Sun Valley Serenade"

"Sun Valley Serenade" 20th Cen- tury Fox naujas linksmas veikalas vaiduoja Sonja Henie ir John Pay- ne, ir šiame veikle svarbia vietą užima Glenn Miller ir jo orkestras. Tai filmo pradama rodyti Hippo- drome Theatre, šeštadienį, rugsėjo 20ta.

Su savo scenomis iš saulėtos ir sniego kalnais nukotos šios šalies mėgiamos atostogų vietos, "Sun Valley Serenade" yra linksmas, ap- maitiškas muzikalis veikalas, ap- maitis ledo ir ski čiuožinėjimu.

Sonja vaidinama dvejuose nau- juose čiuožinėjimo baletuose ir ke- liose ski pasirodymų. Ji vėl turi proga pasirodyti savo čiuožinėjimu, už ką ji laimėjo Pasaulinėj Olimpi- adų čiuožinėjimo čempionata.

Sonja vaidina pabėgėles rolę, ku- ri tampa priglausta John Payne, bet vėliau paaiškina kas ji yra. Smal- gūs romansas eina per visą veika- lą.

•VALDŽIA pradeda statyti 2 milijonų dolarių vertės gyve- namų patalpų Euclid, Ohio, prie E. 200 St. Ten bus vie- tos darbininkams kurie neturi kur gyventi ir dirba didelėse dirbtu- vėse toje miesto dalyje, prie šalies ginklavimo darbų.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1001 East 79th Street

(Kampus Crumb Ave.)

Užlaiko visokias naminės ir im- portuotas gyduoles nuo visokių li- gu, kaip tai nuo aštraus užsienė- jusio Reumatizmo, nuo įvairių žaidų, dedervinių, vidurių nevir- škinimo, užkietėjimo, kosulio, ka- taro, lytiškų nusilpnėjimų, viso- kių lytiškų ligų, nerviško, ne- migės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė

1001 E. 79 St. Cleveland, O.

Telefonas ENd. 8533

Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

NUŽUDĖ MERGINĄ UŽ NEDAVIMĄ PABUČIUOT

AKRON, Ohio. — Čia prasi- dėjo tardybas seno bažnyčios prižiūrėtojo, Alberto B. Lu- kens, kuris praeitą pavasarį bažnyčioje nužudė ir sudegino bažnyčios kuriamamame pečiu- je jauną, 24 metų muzikantę, Ruth Zwicker. Tas bažnyčios prižiūrėtojas kaltinamas pirmo laipsnio žudyste.

Pastatytas prieš tardytojus, Lukens išpasakojė apie savo kovą su ta mergina Balandžio 12 dieną, bažnyčioje, kuri buvo tuščia ir tik jis vienas su ta mergina ten radosi.

Jis sakosi paprašęs tą mer- giną leisti jam pabučiuoti, iš ko ir kilo tarp jų tarysė.

"Kodel man užėjo noras ją pabučiuoti aš ir dabar neži- nau", sakė senis. "Užkalbinus ją duoti pabučiuoti, išslyk išro- dė kad ji sutinka bučiuoti, nes ji taip arti priėjo priešais ma- ne. Bet tuoj pajutau kaip ji tėsė kėdį man į žandą už tai, ko aš manau ir buvau vertas.

"Sykį man režus, ji pasiša- lino, bet tuoj atsisuko atgal ir vėl norėjo mane mušti, taigi aš sugriebiau ją už rankos.

"Ji ėmė sukstis, bet aš palai- kęs ranką valandėlę paleidau. Pažengus nuo jos žingsnį ar- du atgal, vėl ji prie manęs pu- lėsi mušti. Aš atkišau į ją sa- vo ranką ir ji atsimušus puolė aukštiepinka. Puldama užvir- to ant piano suolelio, ir jos gal- va smogė į pianą, tada ji nu- virtė ant grindų."

Pažiūrėjęs į ją kiek, Lukens sako paliko ją ant grindų pri- muštą ir tuoj ėjo apačion pa- sitikti savo žmoną, kuri lai- pta iš lovo ir viršų pas jį.

Kada jis vėliau sugryžo prie jos, merginos kūnas gulėjo to- je pačioje pozicijoje kaip jis ją paliko, sakė jis.

Pakėles ir padėjęs į sėdin- čią poziciją ėmė ją žadinti kad atsigaivintų, bet ji buvo jau negyva, jokių gyvybės ženklų joje nebuvo.

Apsižiūrėjęs kad nieko baž- nyčioje nesiranda jis skubiai nunešė merginos lavoną į baž- nyčios sklepą, kur randasi ku- rinamas pečius. Palikęs lavo- ną anglies aruode išėjo namon užvalgyt. Vėliau sugryžęs su- grudo į užkurtą pečių ir sude- gino.

•WPA. RAGINA savo dar- bininkus eiti į ukes pagelbėti nuvalyti laukus, nes ukėse la- bai trūksta darbininkų. Jei- gu kurie galinti ukėse dirbti viešų darbų darbininkai atsisa- kytų eiti į laukus, jie gali bu- ti paleisti iš viešo darbo.

3 BANKINĖS DA- LYS ARBA SKYRIAI

1-MAS SKYRIUS — Laikas parodo kaip per daug metų to- bulinimosi ši įstaiga yra pasie- kus laipsnio kad gali padaryti paskolas pagal vėliausius da- bartinio laiko patvarkymus pa- skolų reikaluose.

2-RAS SKYRIUS — Yra tai pelninga vieta del taupymo de- pozitų, nes čia dolaris padėtas taupymui dabar ant 3% kas- dien auga ir didesnio uždarbio kitur negalima surasti.

3-ČIAS SKYRIUS — ir la- bai svarbus — yra tai saugma- s, nes kiekviena depozito knygtė yra po Federal Insu- rance Corp. iki \$5,000. Geres- nės apdraudos negali turėti jo- kis kitas bankas.

Čia galima pirkti ir Suvienu- tų Valstijų Valdžios Defense Bonds.

The Lithuanian Savings and Loan Ass'n

6712 Superior Ave.

JAUČIATĖS BLOGAI?

TIKRAI PALENGVINSITE SAU SIUO MODERNISKU, SVELNIU BUDU

•Kuomet kankinatės vidurių užkie- tėjimu — žarnos neveikios — skauda galva, nėra energijos, palengvinkite sau šiuo moderniskiu būdu — kramty- kite FEEN-A-MINT. Ši skani vėdi- rus liuosojanti kram

FRANK J. LAUSCHE FOR MAYOR Masinis Mitingas

Pirmadien. Rugs.-Sept. 20 Lietuvių Salėj

Pradžia 8:00 vakare.

Ižanga nemokamai.

LIETUVIAI UŽ FRANK J. LAUSCHE I MAYORUS

Tam tikrais momentais Clevelando Lietuvių labai nuosirdžiai ima rūpintis miesto politika ir reikalais. Tą daugiausia daro kai pasitaiko populiariskais, tinkamas kandidatas į valdišką vietą.

Šį rudenį įvyks miesto mayoro rinkimai.

Nominacijos (primary) bus antradienį, Rugsėjo-Sept. 30.

Kandidatų, kuris pasirodė labai populiarius Lietuvių tarpe, yra Common Pleas Teisėjas, Frank J. Lausche. Jis yra atlievų tėvų sunus, čia užaugęs, mokslą išėjęs, pasiekęs aukštą teisingystės įstaigose vietą, ir visuomenės reikalavimu sutikęs būti kandidatui Demokratų sąraše į miesto mayorus.

Jo kandidatūrai pastumėti Rugsėjo 11 d. susitvėrė gausus Lietuvių LAUSCHE FOR MAYOR bešališkas klubas.

To klubo valdyba išrinkta: Pirmininkas — K. S. Karpius, Dirvos redaktorius; J. Jarus — vice pirm. P. P. Muliolis — sek. Ona Mihelich — išdininke, V. Andersonas — globėjas.

Atminkit balsavimo dieną — Primary, antradien. Rugs. 30

BALSUOKIT: FRANK J. LAUSCHE FOR MAYOR

CLEVELANDIEČIAI UŽ ROOSEVELTĄ

Surinkus žinias apie Clevelando gyventojų atsišalinimą į Prez. Rooseveltą dabar vedama politika paaiškinti kad Clevelandiečiai apie 73 nuos. žmonių stovi už Rooseveltą.

Kitataučiai dar žymesniu nuosimūniumu remia Rooseveltą politiką negu Amerikiniai. Roosevelto populiariskumą dabar žymiausiai stovi negu peritais jo rinkimais, metas laiko atgal.

LANKĖSI IŠ DETROITO

Sekmadienį Clevelande lankėsi Detroito veikėja M. Kemesienė su kitais Detroitiečiais. Aplanė Lietuvių Darželį ir atliko kitus reikalus. Gryžo tą pačią dieną atgal.

•Iš Miesto ligoninės per langą išsoko ir užsimušė Alexander Mezey, 41 m., kuris per keturis metus sirgo džiova ir negalėjo daugiau pakęsti.

ANDRIUS URBSAITIS

atkėlė savo

BARBERNE

į kitą vietą. Naujas antraštas: (39)

6706 SUPERIOR AVE.

Užviečia draugus čionai.

PARSIDUODA NAMAS

6 kambarių kampinis muros namas, English stiliaus, 10 m. senumo, su priėjimais 2 garažais; tyla maudynė, garo šiluma, 17929 Nottingham Rd. Greta namo parduoti prieinama kaina. Arti Lake Shore Blvd., Euclid Beach, ir prieš gerą mokyklą. 17929 Nottingham Rd. KE. 1562-M.

PARSIDUODA NAMAS

1402 E. 92-je prie St. Thomas Acaquinas bažnyčios, 2 seimų, 4 kambarių, 4 apšviesto, 3 garažai, viešas apdangtas porčius. Reikia įmokėti \$1,000, kaina žemiau \$4,600. Gera progą, skubėkit.

DENTISTUI OFISAS

Gera moderniška vieta, kaimynystėje, išdirbtas viešas, lemtu, turi gerą šilumą, Lietuvių turgumai. K. 6411

THE CLEVELAND

Frank J. Lausche

COSMOPOLITAN LYGOS LAUSCHE FOR MAYOR SOKIS

Demokratų Cosmopolitan Lyga, kurioje priklauso ir Lietuvių ir kuri remia Frank J. Lausche kandidatūrą į mayorus, surengė didelį pasirokimą vakarą šį penktadienį, Rugsėjo 19, 8 val. vakare, Slovenian salėje, 6417 St. Clair avenue. Lietuvių prašomi skaitlingai dalyvauti. Ižanga 35c.

KAIP IR KADA SUK- TIS I KAIRE

Kuomet važiuojantis rengiasi sukis į kairę sekantiame bloke jis privalo įvažiuoti į atitinkamą dalį gatvės ir duoti signalą apie savo pasiryzimą sukis toje vietoje kur rengiasi sukis. Atitinkamas laikas pataikyti į reikalingą gatvės dalį centre turėtų būti sprendžiama sulyg trafiko judėjimo aplinkui jo automobiliu.

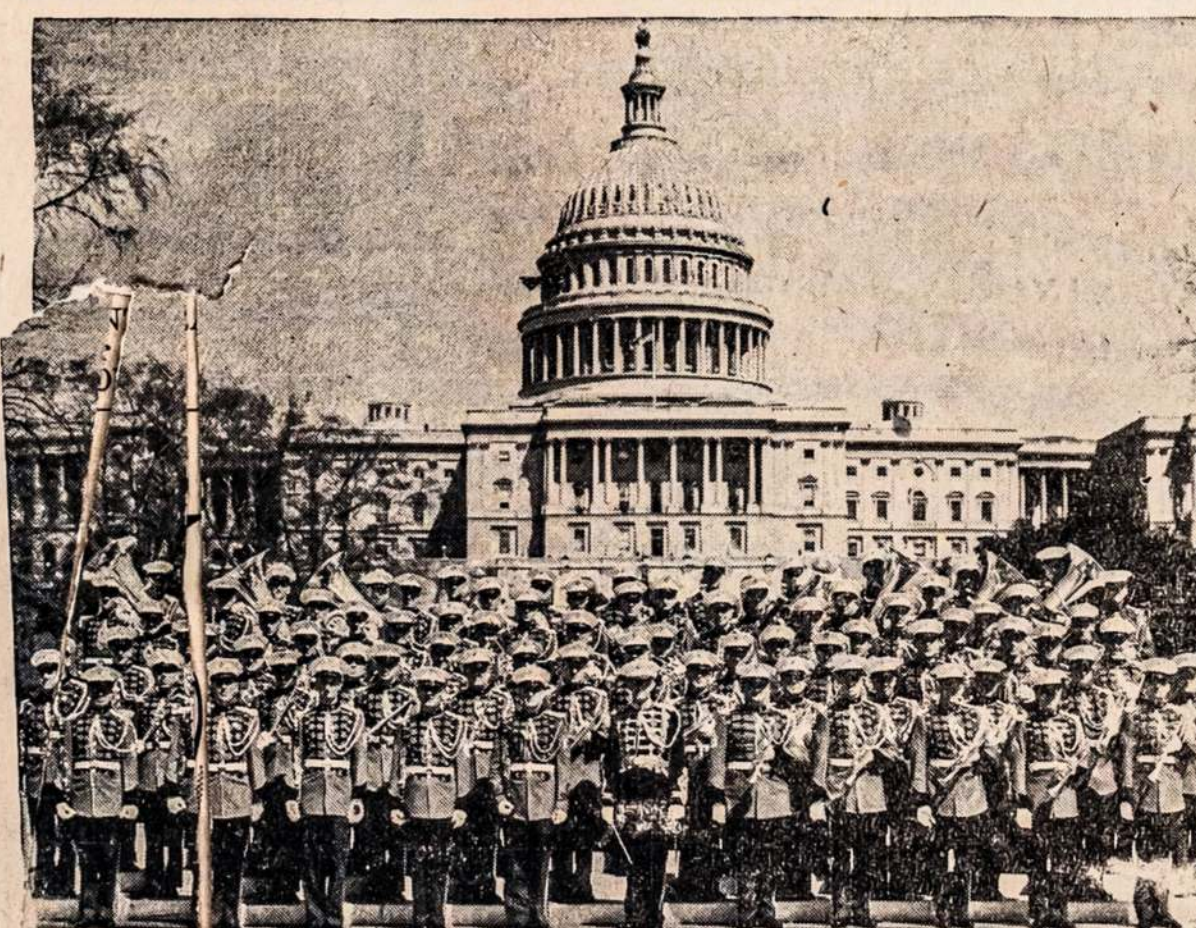
Pirm pradedant sukis automobilistas turi užleisti kelią važiuojančiam priešais jį ir pakeitimus kurie randasi teisėtame skerskelyje. Užsisukimus atliekant atitinkamu būdu praeinantis visą matantį ties skersgatviais ir prisidės prie visų saugumo.

Atminkit — visi pačių žmonių sudaryti nelaimingi atsitikimai yra galimi išvengti. Cleveland Police Dept.

Darželio Specialis Susirinkimas

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos specialis susirinkimas įvyks šio pirmadienio vakare, Rugsėjo 22 d., nuo 8 val., Lietuvių salėje. Yra svarbių reikalų, kaip tai banketo rengimas ir kiti dalykai. Kito susirinkimo šį mėnesį nebus. Vald.

U. S. MARINE BAND KONCERTUOS RUGSĖJO-SEPT. 24

Prasidėjus U. S. Marine Band, arnybinis beišsivystė į Clevelande ir Cleveland Public Hall išėjus valandą koncertą simfoniniais muzikų maršais. Koncertą rengia

veleland Press, kurio pelnas skiriamas The Press Christmas Fund, kas daro kas metą sukelimui pinigų pralinksminimui turistų būdnu vaikų, apdovanojant juos.

Šis Marine Band buvo suorganizuotas 140 metų atgal ir gyvuoja, turedamas didelį pa-

PHONE: ENdicott 4486

THE ROLE OF LITHUANIAN AND LETTISH IN LINGUISTIC STUDIES

(Continued from last issue)

The last language of the Baltic-Slavic group is the old Prussian which died out in the 17th century. We have a few documents of the 15th and 16th centuries which are very badly made translations of older works. The principal work on Old Prussian is by Trautmann and Herneker. Old Prussian preserves a few features which have died out in Lettish and Lithuanian. Our text is so corrupt and inaccurate, however, that the German scholar says, "Es handelt sich um eine Sprache in ihrer Agonie". The neuter gender which has already disappeared from Lithuanian and Lettish is preserved in Old Prussian as well as a few forms that have changed considerably in those two languages e.g., newtins '9th'; Lithuanian devintas. By the 17th century this language had died out completely.

All together there are just a little over four million speakers of Lithuanian. Together with Lettish, the speakers of Lithuanian have been rightly proud of their long and brilliant past. There is much to be done in the languages of these two nations and let us hope that the future will bring to these peoples an era of self realization comparable to the achievements of the past.

The preceding article was an address given by Allan Harrison Fry, Ph. D., Professor of Sanskrit and Comparative Philology at the Catholic University at a meeting of The Baltic American Society of Washington, D. C.

Graduates from Nursing School

Miss Marjorie Muliolis can now be addressed at "Nurse". She has just graduated from St. John's Hospital, School or Nursing. Miss Muliolis entered St. John's immediately upon completion of her four years at Notre Dame Academy. The Commencement exercises were held at the Hospital auditorium on Tuesday evening, Sept. 16th. She plans on taking her final exams in Columbus, Ohio, next week. Good luck to you, Marg.

Darius-Girėnas Anni- versary

On July 19 the New York, Brooklyn and Other American colonies in the United States commemorated the 8th Anniversary of the American-Lithuanian trans-Atlantic fliers, Darius and Girėnas. It was on July 15, 1933, that they took off from New York to Kaunas on a non-stop flight, in the "Lituanica". The plane crashed near Stein, East Prussia, within a few hours flight from their destination. The heroic fliers were killed. They dedicated their exploit to the brighter future of the young Lithuanian republic and to the ever growing amity between the American and Lithuanian nations.

DETROITER CANDI- DIDATE FOR COUNCIL

Mr. Wesley Johnston, capable and efficient manager of Belle Isle Casino for twenty two years is a qualified candidate for Detroit Common Council.

Born and raised in Detroit, Mr. Johnston is well known as a capable business man, an active club member, a charitable citizen, and an energetic church member. Way back in 1916 he was manager of St. John's Arbor Restaurant.

All of Detroit knows Mr. Johnston as a friendly, capable and well-liked manager of Belle Isle Casino for 22 years. The Lithuanian people of Detroit and their various clubs and organizations help many wedding dinner receptions and parties and still do, at the Belle Isle Casino; and little did and they know, with the exception of the writer that the chef, cook-in-charge and his helper were both Lithuanian men.

Mr. Johnston served in the World War as a Lieutenant. He went overseas in 1917. Detroit's war veterans remember him as Lieutenant Johnston. He is a member of Post Larned and of the Fifth and eight American Legion Clubs.

He is also a member of the Native Born Detroiters Club and the Michigan Restaurant and Caterers Association these organizations as in his everyday life Mr. Johnston is known for his faithful service to the city and is known for his active interest in his city's welfare and also for his charitable deeds.

With his qualifications it is a wonder Wesley Johnston has never run for public office before. They all agree that Mr. Johnston is one man that has waited until his understanding of Detroit and Detroit's problems was perfect before he offered himself as a candidate.

Especially at this time when Detroit is the center of National Defense and is faced with a multitude of new situations we need a man like him. A man who has watched Detroit grow through all the varied stages of her development, a man who understands her industry, her business, her government and her people.

Mr. Johnston is a family man, living at 2642 Bexwick, and understands the problems the average Detroit family faces. He has a wife and two grown sons.

All of Mr. Johnston's thousands of friends and acquaintances agree that he has the knowledge and experience to handle the position with the utmost efficiency as Common Councilman if elected.

Ona Aksomaitis.

On Furlough

Capt. and Mrs. J. Kamesis are spending 15 days away from the strict routine of army life. They are vacationing in New Orleans and then plan of visiting along the Gulf coast.

DEFENSE BOND QUIZ

Q. I would like to provide a regular income for myself when I retire. Can this be done by buying Defense Savings Bonds?
A. Yes. If you purchase a Bond for \$7.50 each month, each of these Bonds will mature in exactly 10 years. Thus at the end of 10 years you will have \$50 payable each month as each of your Bonds reaches maturity.

2. But I will need more than \$50 a month.
A. Then you should invest a larger amount each month. Every \$75 you put into Defense Bonds will pay you \$100 ten years from now. Meanwhile, your money serves your Government during this period of national emergency.

NOTE.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C.

Receives His Wings

Mr. Bernard Esunas a husky, tall Lithuanian of Washington, D. C., who just managed to come within his maximum age, weight and height requirements for a Army Flying Cadet, received his Wings as Second Lieutenant at Barksdale Field at Shreveport, La. on Aug. 5th. He is an alumnus of Texas University where he excelled in all sports. Before joining the Army Air Corps, he was employed as a geologist with the Byrd-Frost Co. of Texas. Mr. Bernard Esunas has been assigned as an instructor at the same field.

His brother, Ladislaus J. Esunas, who has taken a prominent part in Baltic Club activities is a private in Co. K, 17th Infantry Reg., 29th Div., at Camp Meade, Md. and will be on a two and a half months of maneuvers in Virginia and the Carolinas starting Sept. 15th.

ACCORDIONS

Parduodam Akordionus \$20 ir aukščiau
Saxophones \$35 ir aukš.
Clarinettes \$25 ir aukš.
Lengvomis išlygomis.
Pamokos ir bend lavinimas visais instrumentais

Cook's Music Store
997 E. 79th St. Cleveland

Lietuviška Didele Išdirbystė Langams užtraukti Blindų (Shades) VENETIAN BLINDS

Modernizuokit savo namų langus puošniai su Naujais Shades ir Venetian Blinds

Mes pasirėngę Lietuviams patarnauti prieinama kaina.

STATE WINDOW SHADES

Hend. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Peculis, Sav.

Dabar Laikas Pirkti

KAINOS EINA BRANGYN —

Apsipirkit Dėvėjamas Reikmenis ir Taupykit

Vyrams Rudeninės SKRYBĖLĖS 3.95

vėliausiu pavyzdžiui, spalvų ir išdirbimų. Jums patiks.

Taipgi gerai žinomos \$1.95 Merrimac Skrybėlės

Kaklaraiščiai 65c.

Nauji rudeniniai gražaus darbo kaklaraiščiai, vilnoniai panusai, įvairių marginių. 2 už \$1.25.

VYRŲ GRAŽUS BROADCLOTH

Marškiniai \$1.65

Sanforizuotai sutraukti.

VYRAMS ILGOM RANKOVĖM

Sweat Marškiniai 97c

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniais.

Cia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdarna Vakara

Keith Ferguson, 21, New York model, one of several girls questioned about shakeup of G-men in New York city. She threatened suit against the FBI for its treatment of her.

TWO TIMELY NEW BOOKS

These past several months have seen the publication of two new and very timely books, or booklets. One is for students of Philology and any interested Lithuanian. It is entitled, Lithuanian History Philology and Grammar edited by Theodore S. Thurston with the assistance of Corine Coulson. The book consists of some 40 odd pages and deals with the Lithuanian nation. It's ancient history, the antiquity and purity of its language, Sanskrit, and its grammar, which has been little changed from that of its earliest period. It is truly a highly recommended book, particularly for Lithuanians who are interested in their origin, homeland or fatherland.

Following on the heels of the first book, dealing with the ancient Lithuanian and his derivation is a book on the modern Lithuanian — properly called "American Lithuanians". This book is edited by Prof. Joseph S. Roucek.

Prof. Roucek is Associate Professor of Political Science and Sociology, and was published by the Lithuanian Alliance of America. This book consisting of an even 40 odd pages deals with the landing of American to the shores of the U. S. A.; to the present day Lithuanians. Besides being highly informative it is also very educational, giving special note to Lithuanian Americans in every field: Literature, Science, Art, Decidua.

Is S. V. karo

bu paleista 120 rie nužiūrėta n tikimi ir gali mingi. Tyrinėji visą šalį visose

Buffalo, N. Y

kavo 800 darbi rican Car and i sutrukdydami i sakymus.

Automobilių

pradėdant Gru siu sumažina gamybą beveik Automobilių paverčiamos i l ny išdirbystes.

Chicagoje įvy

mas įvairių m ry, kurie suvaž styti kaip sula sumažėjimą ir trijų suirimą, k gauti sau žalia mina šlaip rei valdžia sulaukė vas ir jos nega

BRITAI nun

blaga galą, tod Valstijas gelb imperiją, kad neužkariuot.

Britai parei

prieš Vokiečius sija ir bus su tada Britų dar mai sunksnis.

DIRVA
LITHUANIAN
Published every F
Ohio Lithuan
6820 Superior A
MANAGING ED

Entered as Seco
der 6th, 1916, at
under the Ac

No. 39

DAR
IR DARBININK

Meksikos So
šauta 14 Da

Mexico City,
Keli šimtai va
nicijos darbinir
savo pas prezic
pareikalauti ka
liuosuotas is v
kų reikmenų d
rektorius, kuri
kams buvo nep
Prieš darbinir
sta kariuomeni
siam susirėmir
ny nušauta, 16
sta

Missouri Pac
kelis užsakė da
kinių vagonų
Šiu metų prad
kė 2572 vagonu
vagonų dirbd
milijonų dolari
Prekinius va
tančiais dirbd
geležinkelio k

Paliuosavo
lantiko uostuos
sutiko paliuosu
kurie turi ga
tams reikmen
kai sustreikav
mi daugiau r
\$60 mėnesinių
gi jų laivai pl
apimtus vande

Trijų didelių
dirbysčių darb
apie 40,000, n
kuoti, kas sut
bilijono dolari
laivų darbų.

Is S. V. karo
bu paleista 120
rie nužiūrėta n
tikimi ir gali
mingi. Tyrinėji
visą šalį visose

Buffalo, N. Y
kavo 800 darbi
rican Car and i
sutrukdydami i
sakymus.

Automobilių

pradėdant Gru siu sumažina gamybą beveik Automobilių paverčiamos i l ny išdirbystes.

Chicagoje įvy

mas įvairių m ry, kurie suvaž styti kaip sula sumažėjimą ir trijų suirimą, k gauti sau žalia mina šlaip rei valdžia sulaukė vas ir jos nega

BRITAI nun

blaga galą, tod Valstijas gelb imperiją, kad neužkariuot.

Britai parei

prieš Vokiečius sija ir bus su tada Britų dar mai sunksnis.